

SENÁT

2 / 2 0 1 9

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

- *Výročí 20 let v NATO*
- *Výjezdy předsedy Senátu do regionů*
- *Zdanění církevních náhrad je nemravné*

- 3 Slovo předsedy Senátu
- 4 Schůze Senátu
Sylva Kyselová, Jan Knotek
- 6 Legislativní souhrn
- 7 Evropská legislativa
Babeta Kučerová
- 8 Výbor pro záležitosti EU
Václav Hampl
- 10 Rozhovor s 1. místopředsedou Senátu Jiřím Růžičkou
Denisa Čermáková
- 12 Manželství pro všechny?
Petr Holeček a Jitka Chalánková
- 14 Aktuální legislativa
Miroslav Antl, Herbert Pavera, Petr Šilar, Hana Žáková

- 30 Stalo se
- 32 Veřejné slyšení Senátu
Zdeněk Linhart
- 33 Konference v Senátu
Jan Němeček
- 34 Regionální kaleidoskop
- 40 Z historie
Tomáš Bruner a Jan Kysela
- 42 Akce pro veřejnost
Denisa Čermáková
- 43 Ve stručnosti

- 18 Komentář senátora
Jiří Dušek
- 19 Výročí 20 let v NATO
Jaroslav Kubera
- 20 Zahraniční cesta do Ománu
Eva Davidová
- 21 Výjezdy předsedy Senátu do regionů
Denisa Čermáková
- 22 Fotoreportáž – Přijímací salonek
Irena Michálková
- 24 Zahraniční politika
- 26 Senátor a jeho region
Ladislav Faktor, Renata Chmelová, Václav Láska, Jaroslav Malý

Vážení a milí příznivci časopisu Senát!

Právě vychází druhé číslo ročníku 2019. Protože časopis Senát byl stvořen a žije pro informace o dění v horní komoře, i tentokrát redakční tým udělal vše pro to, aby mise byla splněna. Trochu váhám, zda náš časopis je více legislativním čtvrtletníkem, seznamujícím zvědavé čtenáře s tím, jaké zákony schvalujeme, jak je případně upravujeme a co si o nich myslíme. Nebo čtvrtletníkem ze života senátorů a senátorek s akcentem na to, co vykonali dobrého, kde všude byli, koho jsme přijali a jaké konference a semináře jsme uspořádali. Ale nakonec ve mně převažuje zdravý mix.

Já osobně bych rád upozornil na konferenci pořádanou ve spolupráci s MENE TEKEL. Věnovali jsme se tentokrát osudům rodin vězňů svědomí. Je totiž pravdou, že na každého politického vězně musíme počítat zmařené osudy dalších lidí. Manželek, dětí, sourozenců.

Jsem také rád, že prostor pro velké interview dostal kolega a první místopředseda, senátor Jiří Růžička. Rozhovory s kolegy jsou pro mě vždy zajímavé a jsem rád, když se z nich dovídám totéž, co slyším z jejich úst při neformálních rozhovorech.

Totéž platí i o komentářích k aktuálním zákonům nebo nejruznějším aspektům současnosti.

Nechci být falešně skromný, a tak vaši pozornosti nabízím svůj text o setkání s Madeleine Albrightovou. Hned máte možnost porovnat, zda i moje hodnocení tohoto významného setkání koreponduje s tím, co v kuloárech pronáším.

Přečtěte si prosím i o cestě senátní delegace do Ománu. Občas, fakticky čím dál méně, býváme kritizováni kvůli zahraničním cestám. Cesta do Ománu, kterou jsem měl příležitost vést, je důkazem, že parlamentní diplomacie, spojená například s podnikatelskou misí, může být úspěšná a přínosná.

V poslední době se mi zdá, že útoků na Senát neubývá. Na druhou stranu neustále, neoddiskovatelně, přibývá lidí, kteří Senát hodnotí pozitivně.

Věřím, že i toto číslo časopisu je důkazem, že horní komora má své opodstatnění, že je živou a silnou součástí našich demokratických struktur.

Přeji vám podnětné i poučné čtení.

J. Růžička

SCHŮZE SENÁTU

Od posledního vydání časopisu Senát se uskutečnily tři schůze Senátu, na kterých senátoři projednali celkem 52 jednacích bodů. Z toho bylo celkem dvacet návrhů zákonů postoupených Poslaneckou sněmovnou. Senátoři šest z nich schválili, sedm vrátili Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, šest návrhů zákonů zamítli a k jednomu přijali usnesení nezabývat se.

Senát odmítl nové podoby zákonů o znalcích a tlumočnících

Senátu byl předložen balíček celkem tří vládních návrhů zákonů. Návrh zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech a návrh zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích kompletně nahrazují dosavadní zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Třetím návrhem je návrh souvisejícího zákona, jenž obsahuje převážně změny technického rázu.

Hlavním cílem prvního tisku z výše uvedeného balíčku, návrhu zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, je podle předkladatele především zpřísnění podmínek pro vznik oprávnění vykonávat znaleckou činnost a pro výkon znalecké činnosti, posílení dohledu nad touto činností, vyšší transparentnost znalecké činnosti skrze zavedení evidence znaleckých posudků a zpřísnění správního trestání.

Druhý tisk z výše uvedeného balíčku, tj. návrh zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, je podle předkladatele především zpřísnění podmínek pro vznik oprávnění vykonávat tlumočnickou činnost a pro výkon tlumočnické činnosti, posílení dohledu nad touto činností, vyšší transparentnost tlumočnické činnosti skrze zavedení evidence tlumočnických a překladatelských úkonů a zpřísnění správního trestání.

Tyto tři zákony jsou natolik provázané, že se senátoři rozhodli k netradičnímu kroku – sloučili obecnou rozpravu ke všem třem tiskům. Tato rozprava byla navíc poměrně rozsáhlá a předložené zákony měly jak řadu odpůrců, kteří označili tyto zákony za prakticky nepoužitelné, zejména díky vysokému množství pozměňovacích návrhů přijatých v Poslanecké sněmovně (např. senátor Miroslav Antl), tak řadu senátorů, kteří byli ochotni se pokusit o opravu těch nejkritičtějších míst a vrácení do Poslanecké sněmovny s pozměňovacími návrhy (např. senátor Václav Láska).

Vzhledem k tomu, že v průběhu rozpravy nezazněl návrh na schválení ani jednoho z dvou hlavních zákonů, přistoupili senátoři k hlasování o zamítnutí zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech. Vzhledem k tomu, že tento návrh byl s velkou podporou schválen, zamítli senátoři i zbývající dva návrhy.

Senát navrhuje zrušit zákaz prodeje v obchodech o vybraných svátcích

Cílem stávajícího zákona č. 223/2016 Sb., o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě je zejména „upravit prodejní dobu v maloobchodě a velkoobchodě tak, aby byl stanoven obecný zákaz prodejní doby ve vyjmenované svátky a omezení prodejní doby na Štědrý den“, vyjma těch provozoven, které spadají do některé z ta-

xativně vymezených kategorií, a tím umožnit, aby se i zaměstnanci dotčených provozoven v těchto dnech pracovního klidu „mohli věnovat své rodině a koníčkům“. Zákon je výsledkem dlouhodobého úsilí skupiny senátorů o přijetí zákonné úpravy stanovící zákaz či omezení prodejní doby o určitých svátcích.

Cílem poslanecké novely je napravit nedostatky aktuální právní úpravy tím, že navrhuje vyjmout z působnosti zákona velkoobchody, poněvadž jsou to právě velkoobchody, které jsou „zprostředkovacím článkem mezi výrobou a maloobchodem“, a tedy zajišťují maloobchodníkům, gastronomickým provozovnám a nepřetržitým provozům plynulé zásobování či poskytují možnost si potřebné suroviny opatřit.

Rozprava k této novele byla v Senátu velmi bohatá. Řadě senátorů vadí, že výčet svátků, kdy jsou uzavřeny obchody s prodejní plochou nad 200 m², je nepřehledný. Stejně tak se senátoři zamýšleli nad tím – proč zrovna prodavačky v supermarketech mají být takto chráněny a připomínali nejenom bezpečnostní sbory, ale i zaměstnance kin, muzeí či osoby zajišťující sportovní utkání. Zejména z těchto důvodů pak senátoři přijali pozměňovací návrhy Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který vlastně zákon o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě celý ruší.

Ochrana lesa je pro Senát prioritou

V souvislosti s rozsáhlou kúrovcovou kalamitou, která v současné době zasáhla lesy na velké části území České republiky a která ohrožuje jejich samotnou existenci, byla Senátu předložena novela lesního zákona poslankyně Moniky Oborné a dalších, jež byla připravena ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství. Cílem návrhu zákona je, jak uvádí důvodová zpráva, zajištění podmínek pro minimalizaci dopadů mimořádných situací v lesích majících charakter kalamity. Návrh proto stanoví pro Ministerstvo zemědělství novou kompetenci, jež mu má umožnit v případech regionálních

nebo celostátních mimořádných situací přijmout opatření, která jsou odchylná od vymezených ustanovení lesního zákona, jež se vztahují k hospodaření v lesích, zejména pokud jde o umělou obnovu lesa, ochranu lesa či těžbu dříví.

Senát obdržel tento návrh zákona z Poslanecké sněmovny pouhých 6 dnů před schůzí, a tak se senátoři rozhodli, aby urychlili přijetí zákona a dali tak Ministerstvu zemědělství do ruky lepší nástroje pro boj s kůrovcem, že se návrhem zákona nebudou zabývat.

Senát se vymezil vůči vedení Českého svazu bojovníků za svobodu

Na své 6. schůzi v únoru přijal Senát z podnětu místopředsedy Senátu Jiřího Růžičky stanovisko k pietním aktům, které pořádá Český svaz bojovníků za svobodu (ČSBS) nebo se na jejich organizaci podílí. V tomto stanovisku Senát vzhledem k současnému směřování spolku, vystupování a projevům jeho hlavních představitelů, odklonu od jeho původních hodnot, jeho zpolitizování a inklinaci k hodnotám předlistopadového režimu doporučil, aby zástupci Senátu zvažili svoji osobní účast na vzpomínkových akcích pořádaných nebo spolupořádaných oblastními organizacemi ČSBS. V případě vzpomínkových akcí, které pořádá přímo Ústřední výbor ČSBS, pak doporučil zástupcům Senátu místo osobní účasti na pietě zvolit jinou formu uctění památky.

Senát vyzval prezidenta k předložení kandidáta do Rady ÚSTR

Na pořad únorové schůze Senátu byl také zařazen bod Volba člena Rady Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR). Přestože prezident republiky Senátu opět nepředložil návrh žádného kandidáta, tento bod na pořadu schůze zůstal a v jeho rámci senátor Václav Hampl předložil návrh usnesení. Ve svém vystoupení konstatoval, že již více než jeden a půl roku prezident republiky nepředložil Senátu žádný návrh. Zpravodaj Jiří Dienstbier dále uvedl, že jestliže zákon o Ústavu pro studium totalitních režimů předpokládá, že prezident má Senátu předložit nějaký návrh, tak je to také povinnost takový návrh v přiměřené lhůtě předkládat. Zmínil i případnou možnost podat kompetenční žalobu Ústavnímu soudu, neboť tím, že prezident vůči Senátu nekoná, zasahuje samozřejmě do jeho oprávnění, resp. pravomoci volit člena ÚSTR.

Senát následně vyzval prezidenta republiky, aby mu předložil návrh kandidáta na člena Rady ÚSTR, který bude splňovat všechny zákonem stanovené podmínky pro danou funkci. Od předložení posledního návrhu kandidáta, o němž nemohlo být hlasováno z důvodu nesplnění podmínek spolehlivosti a bezúhonnosti, uplynulo již více než 1,5 roku.

Ústavní soud zatím nekompletní

Na březnové schůzi Senát rozhodoval o žádosti prezidenta republiky o vyslovení souhlasu se jmenováním soudce Ústavního soudu. Kandidátem byl prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc. Návrhem se jako již tradičně zabýval Ústavně-právní výbor a Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Zatímco první jmenovaný výbor doporučil Senátu vyslovit souhlas s jeho jmenováním, druhý výbor nikoli. V rozpravě na schůzi Senátu vystoupil vedoucí Kanceláře prezidenta republiky, profesor Gerloch i několik senátorů. V následném tajném hlasování se pro jmenování tohoto kandidáta soudcem Ústavního soudu dostatečný počet senátorů a senátorů nevyšlo.

Senát se tradičně zabývá řadou výročních zpráv či informací vlády. Jednou z nich je i Zpráva o životním prostředí České republiky. V úvodním slovu k té za rok 2017 ministr životního prostředí Richard Brabec mimo jiné uvedl, že rok 2017 byl negativní jak z hlediska kvality ovzduší (dlouhé smogové situace), tak bohužel i z hlediska vývoje klimatu, protože to byl rok relativně suchý (vliv biotických činitelů, především kůrovce, na kvalitu lesů). Naopak příznivě se vyvíjela ekonomika, rostlo HDP, pokračovalo zlepšení

třeba v oblasti nárůstu plochy trvalých travních porostů, snižovala se energetická náročnost hospodářství ČR a roste také výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů, snižuje se těžební činnost. Senát posléze po vystoupení řady senátorek a senátorů vzal Zprávu o životním prostředí České republiky za rok 2017 na vědomí s tím, že požaduje po předkladateli Zprávu od roku 2018 doplnit o velkoplošná chráněná území, především národní parky ČR a věnovat zvýšenou pozornost indikátoru stavu lesů.

Senát se věnoval petici o Falun Gong

Další z tzv. velkých petic, to je petic podepsaných více než 10 000 občany, kterou Senát projednával, byla Petice za ukončení genocidy praktikujících Falun Gong páchané čínským režimem. Po vystoupení zástupkyň petentů, náměstkyně ministra zahraničních věcí a několika senátorů přijal Senát obsáhlé usnesení, ve kterém mimo jiné požádal Ministerstvo zahraničních věcí ČR, aby podrobně prošetřilo informace vycházející z petice, kterou podepsalo více než 37 tisíc podporovatelů, a informovalo Senát o vývoji vztahu mezi praktikujícími Falun Gong a vládou Čínské lidové republiky. Zároveň vyjádřil znepokojení, že státní orgány Čínské lidové republiky rozsáhle porušují lidská a občanská práva příslušníků národnostních menšin žijících v Autonomních oblastech Sin-ťiang a Tibet, že dochází ze strany jejich státních orgánů k soustavnému porušování svobody náboženského vyznání příslušníků náboženských skupin křesťanů, praktikujících Falun Gong a muslimů. Senát se obrátil na vládu České republiky, aby vyzvala vládu Čínské lidové republiky k okamžitému zastavení pronásledování jejich občanů na základě jejich víry nebo etnické příslušnosti, a k propuštění jejich občanů, vězňů na základě jejich politického přesvědčení, víry nebo etnické příslušnosti, z vězení a převýchovných pracovních táborů.

Senát zvolil nové kandidáty na zástupce Veřejného ochránce práv

Na své 8. schůzi Senát volil nové kandidáty na funkci zástupce Veřejného ochránce práv. Žádná z předchozích kandidátek, tedy Markéta Selucká ani Eliška Wagnerová, podporu Poslanecké sněmovny nezískala. Senát v nové volbě podpořil oba navržené kandidáty, opětovně Markétu Seluckou a nově Jiřího Šestáka. Opět budou mít rozhodující slovo poslanci.

Ve středu zájmu senátorů strukturálně postižené regiony i koridor Dunaj-Odra-Labe

Senátorky a senátoři se na poslední schůzi věnovali také závěrům 17. veřejného slyšení Senátu na téma „Situace ve strukturálně postižených regionech“, které se konalo v závěru ledna letošního roku. Vládě doporučili 20 opatření ke zlepšení situace v těchto částech republiky. Následně Senát schválil návrh na uspořádání veřejného slyšení Senátu na téma „Potřebuje Česká republika a Evropa vodní koridor Dunaj - Odra - Labe?“ Dne 14. června se tak Senát bude tomuto tématu za účasti desítek expertů či představitelů dotčených lokalit intenzivně věnovat.

Senát je opět v plném počtu

Na začátku tohoto roku se vzdala ze zdravotních důvodů svého mandátu senátorka Zuzana Baudyšová. Doplnovací volby ve volebním obvodu číslo 24 – Praha 9 se uskutečnily v první polovině dubna a jejich vítězem se stal David Smoljak. V úvodu 8. schůze pak složil slib senátora bez výhrad, čímž se prakticky ujal výkonu svého mandátu. Od úvodu 8. schůze je tedy Senát opět kompletní.

*Sylva Kyselová
ředitelka senátní sekce
a organizačního odboru Kanceláře Senátu
Jan Knotek
koordinátor schůze Senátu*

SHRNUTÍ LEGISLATIVNÍ PRÁCE SENÁTU

tisk	název	výsledek
6. schůze		
35	Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi	pozměňovací návrhy
36	Zákon o úpravě vztahů po vystoupení UK z EU	schválen
225/11	Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních - senátní návrh	prodloužení lhůty
	Návrh na změnu orgánů	schváleno
	Stanovisko k pietním aktům pořádaných ČSBS	přijato doporučení
	Volba člena Rady ÚSTR	výzva prezidentovi
K 9/11	Sdělení Komise Příprava na brexit	přijato usnesení
K 6-7/11	Balíček sdělení Komise pro boj s dezinformacemi	přijato usnesení
7. schůze		
18	Zpráva o životním prostředí ČR 2017	vzata na vědomí
39	Zpráva o peticích 2019	vzata na vědomí
40	Návrh nařízení Rady v souvislosti s vystoupením VB z EU	vysloven souhlas
41	Zákon o předcházení ekologické újme	schválen
42	Transplantační zákon	schválen
43	Zákon o poskytování náhrad škod způsobených chráněnými živočichy	schválen
44	Zákon o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací	schválen
45	Zákon o finanční kontrole	pozměňovací návrhy
47	Žádost prezidenta - ústavní soudce – prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.	nevyloven souhlas
49	Informace vlády ČR o pozicích vlády na jednání ER 21.-22. 3. 2019	vzata na vědomí
51	Lesní zákon	nezabývat se
265	Petice za ukončení genocidy praktikujících Falun Gong páchané čínským režimem	přijata výzva
	Záměr uspořádat veřejné slyšení „Potřebuje Česká republika a Evropa vodní koridor Dunaj - Odra - Labe?“	schválen
K 8/11	Sdělení Komise Koordinovaný plán v oblasti umělé inteligence	přijato usnesení
K 11/11	Sdělení Komise Kroky k zajištění efektivnějšího a demokratičtějšího rozhodování v daňové politice EU	přijato usnesení
K 2/12	Sdělení Komise Čistá planeta pro všechny	přijato usnesení
K 10/12	Zpráva Komise o fungování evropského trhu s uhlíkem	přijato usnesení
K 11/11	Sdělení Komise Kroky k zajištění efektivnějšího a demokratičtějšího rozhodování v daňové politice EU	přijato usnesení
K 2/12	Sdělení Komise Čistá planeta pro všechny	přijato usnesení
K 10/12	Zpráva Komise o fungování evropského trhu s uhlíkem	přijato usnesení
8. schůze		
37	Dohoda o partnerství mezi EU a Singapurem	dán souhlas k ratifikaci
38	Dohoda ČR - Slovensko – státní hranice	dán souhlas k ratifikaci
48	Zpráva vlády o přejímání legislativních závazků - 2018	vzata na vědomí
55	Informace vlády ČR o výsledcích jednání Evropské rady, která se konala ve dnech 21. - 22. března 2019	vzata na vědomí
61	Zákon o ochraně spotřebitele	pozměňovací návrhy
62	Zákon o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech	zamítnut
63	Zákon o soudních tlumočnících a soudních překladatelích	zamítnut
64	Zákon o změně zákona v souv. s přijetím z. o znalcích a soudních tlumočnících	zamítnut
65	Zákon o vnitrozemské plavbě	schválen
66	Zákon o vnitrozemské plavbě	pozměňovací návrhy
67	Zákon o registru smluv	pozměňovací návrhy
68	Novela zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí	pozměňovací návrhy
69	Zákon o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě	pozměňovací návrhy
70	Zákon o pobytu cizinců na území České republiky	pozměňovací návrhy
71	Zákon o podpoře sportu	zamítnut
72	Zákon o obcích	zamítnut
75	Informace vlády ČR o výsledcích jednání Evropské rady podle čl. 50, které se konala dne 10. dubna 2019	vzata na vědomí
77	Návrhy kandidátů na funkci zástupce VOP	kandidáti zvoleni
	Informace vlády ČR o programu jednání neformálního zasedání hlav států a předsedů vlád EU, které se koná dne 9. května 2019 v Sibiu	vzata na vědomí
	Usnesení Senátu k závěrům 17. veřejného slyšení Senátu na téma „Situace ve strukturálně postižených regionech“	schváleno
	Návrh na uspořádání veřejného slyšení Senátu na téma „Potřebuje Česká republika a Evropa vodní koridor Dunaj - Odra - Labe?“	schváleno

SENÁT V POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ

tisk PS	název	výsledek
26. schůze Poslanecké sněmovny		
109	Novela zákoníku práce	přijato znění PS
71	Novela insolvenčního zákona	přijato znění PS
132	Novela zákona o státní službě	přijato znění PS
137	Návrh zákona, kterým se mění volební zákony a soudní řád správní	přijato znění Senátu
175	Novela autorského zákona	přijato znění PS
260	Novela zákona o státním občanství ČR	přikázán
27. schůze Poslanecké sněmovny		
138	Návrh zákona o zpracování osobních údajů	přijato znění Senátu
139	Návrh zákona o zpracování osobních údajů – související	přijato znění PS
206	Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní	přijato znění PS
	Návrh na volbu zástupce Veřejného ochránce práv	nikdo nebyl zvolen
28. schůze Poslanecké sněmovny		
38	Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi	přijato znění PS
250	Energetický zákon – 1. čtení	přikázán
260	Zákon o státním občanství České republiky – 2. čtení	projednán
261	Zákon o finanční kontrole	přijato znění PS
338	Zákon o silničním provozu – 1. čtení	přerušeno

Pozn. red.: Uvedené schůze Senátu se konaly v období od února do května, schůze Poslanecké sněmovny v období od ledna do dubna.

POKRAČUJÍCÍ PŘÍPRAVY NA BREXIT

V únoru a březnu Senát pokračoval v přípravách na brexit bez dohody (no deal brexit). Vyslovil předchozí souhlas s opatřeními umožňujícími čerpat ve Spojeném království ještě do konce roku 2019 evropské fondy za podmínky, že Spojené království bude v této době dále přispívat do rozpočtu EU.

Vzhledem k divokému vývoji jednání však požádal vládu, aby Senátu předložila nový návrh na vyslovení předchozího souhlasu, pokud dojde ke změnám v textu předpisu. Připravenost na tvrdý brexit Senát zhodnotil v rámci projednávání sdělení Komise o provádění alternativního akčního plánu. K brexitu se Senát vyjádřil i během projednávání pozice vlády a programu březnové Evropské rady. Tématu se podrobněji věnuje článek o činnosti Výboru pro záležitosti Evropské unie. Senát ocenil, že Evropská rada apeluje na odstraňování přetrvávajících překážek na jednotném trhu, zejména v oblasti služeb, jelikož se jedná o jeho dlouhodobou prioritu. Důležitým bodem únorové schůze byl balíček na boj s dezinformacemi, kterým se rovněž zabývá článek o schůzích Výboru pro záležitosti EU.

Budoucnost umělé inteligence

Na březnové schůzi senátoři podpořili Koordinovaný plán v oblasti umělé inteligence. Tuto oblast Senát považuje za důležitou pro budoucí rozvoj a zvyšování kvality života. Měl by být kladen důraz na rozvoj nezbytné infrastruktury a center digitální inovace, na spolupráci mezi univerzitami, výzkumným a soukromým sektorem. Je ale třeba dbát na to, aby prostředky směřovaly primárně do ob-

lastí s jednoznačnými přínosy pro občany a podniky a do projektů s vysokou návratností těchto prostředků. Klíčové je rozvíjet důvěryhodné technologie umělé inteligence, které budou kontrolovatelné a při jejichž vývoji a užití bude zajištěno dodržování základních práv a etických principů. Senát také považuje za nezbytné vytvoření společného evropského datového prostoru. Česká republika by se měla zaměřit na rozvoj takových oblastí umělé inteligence, ve kterých má šanci se prosadit na celosvětové úrovni, zejména na poli kyberbezpečnosti a aplikace družicových systémů.

Senát odmítl hlasování kvalifikovanou většinou o daních

Kontroverzním bodem na březnové schůzi bylo sdělení Komise o zajištění efektivnějšího a demokratičtějšího rozhodování v daňové politice EU. Senátoři odmítli návrh, aby Rada hlasovala o daňových otázkách kvalifikovanou většinou namísto jednomyslnosti, neboť to považují za významné riziko. Samotnou oblast daňové politiky pak označují za velmi citlivou pro státní suverenitu. V souladu s pozicí vlády podporují zachování jednomyslnosti při rozhodování.

Energeticko-klimatická politika

Senát podpořil dlouhodobou strategickou vizi Komise pro klimaticky neutrální ekonomiku do roku 2050 Čistá planeta. Sdělení má za cíl zahájit celoevropskou debatu na toto téma. Proto Senát nesusouhlasí s argumentací vlády, že by strategická vize v této fázi měla vyčíslit konkrétní dopady na jednotlivé členské státy. To by měly učinit právě členské státy. Senát proto vyzývá vládu, aby vyčíslila dopady dekarbonizace na ČR, navrhla opatření k jejich zmírnění a výrazně podpořila výzkum, vývoj a inovace v oblasti obnovitelných zdrojů energie a jejich využití. V rámci projednávání Zprávy o fungování evropského trhu s uhlíkem Senát zopakoval svou podporu analýze možného zavedení uhlíkové daně. Senát považuje snižování emisí za nezbytné pro udržitelnost života na Zemi a podporuje výzkum zaměřený na určení všech přírodních a antropogenních faktorů, které vyvolávají a ovlivňují globální změny a vývoj technologií umožňujících redukci emisí.

Babeta Kučerová
odborná poradkyně Výboru pro záležitosti EU

VÝBOR PRO ZÁLEŽITOSTI EVROPSKÉ UNIE

VÝBOROVÝM JEDNÁNÍM DOMINOVALO TÉMA BREXITU

I v novém funkčním období byl Výbor pro záležitosti Evropské unie pověřen projednáváním evropské agendy v Senátu a pokračuje tak ve své specifické činnosti, kdy se zabývá především návrhy legislativních aktů, závaznými opatřeními orgánů Evropské unie a komunikačními dokumenty Evropské unie. Tato velmi rozsáhlá agenda se dotýká mnoha oblastí ovlivňujících každodenní chod naší společnosti. Kvůli předpokládanému negativnímu dopadu na Evropskou unii včetně České republiky sledoval výbor v posledních měsících velmi podrobně vývoj vyjednávání o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie. V souvislosti s nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu se zaměřil i na problematiku dezinformací.

Brexit

Výbor se k brexitu vyjádřil již těsně po referendu ve Spojeném království v červnu 2016, kdy vyzval vládu, aby ve vyjednáváních o budoucí podobě vztahů zastávala konstruktivní a pragmatickou pozici a usilovala o dosažení co nejužších vztahů se Spojeným královstvím. Tyto dva požadavky se staly základem přístupu Senátu k brexitu a promítly se do všech jeho usnesení týkajících se této problematiky. Později Senát konstatoval, že sjednaná dohoda mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím o vystoupení těmto požadavkům vyhovuje.

S ohledem na blížící se datum odchodu Spojeného království z Evropské unie se výbor v prvních měsících nového funkčního období zabýval několika dokumenty souvisejícími s brexitem. Přípravoval se také na možnost brexitu bez dohody, pokud by britský parlament neschválil dohodu o vystoupení. V prosinci 2018 výbor vyzval vládu, aby Senát informovala o změnách právních předpisů ČR, které bude nezbytné přijmout v případě brexitu bez dohody. Výsledkem byl návrh zákona o úpravě některých vztahů mezi ČR a Spojeným královstvím („lex brexit“), který výbor doporučil schválit, byť se pozastavil nad skutečností, že zákon zvláště upravuje zachování platnosti povolení pro provozovatele hazardních her se sídlem na území Spojeného království, neboť to nepovažuje za důležitý zájem občanů ČR. Na doporučení výboru Senát návrh zákona velkou většinou schválil.

Příprava na brexit bez dohody zahrnovala na straně Komise také předložení několika dílčích návrhů, které v případě brexitu bez dohody měly např. umožnit bezvízový styk nebo minimalizaci problémů v letecké dopravě. Výbor projednal zastřešující sdělení Komise k těmto návrhům a vyjádřil přesvědčení, že bez ohledu na to, zda se podaří uzavřít dohodu o vystoupení v řádném termínu, tj. do 29. března 2019, je v zájmu obou stran dohodnout se co nejdříve

na budoucím uspořádání vztahů. Výbor ocenil snahy Komise usilující o řešení hlavních praktických problémů, které vzniknou v případě, že dojde k brexitu bez dohody. Podpory se dostalo také návrhu zachovat Spojenému království, jeho obyvatelům a zde usídleným podnikům možnost čerpání finančních prostředků z programů EU do konce roku 2019 za předpokladu, že se Spojené království bude podílet na financování rozpočtu na rok 2019 i po vystoupení z Unie. Senát na základě doporučení výboru vyslovil s tímto opatřením předchozí souhlas a umožnil tak vládě, aby ho v Radě podpořila.

V reakci na vývoj posledních týdnů a opakované odmítnutí dohody o vystoupení v britském parlamentu se výbor vyjádřil i k možnosti odkladu data vystoupení Spojeného království z Unie. Pokud by Spojené království požádalo o prodloužení lhůty podle článku 50 Smlouvy o EU a zároveň schválilo dohodu o vystoupení, měly

by členské státy souhlasit s krátkodobým prodloužením za účelem dokončení příprav na vystoupení. V případě, že by Spojené království požádalo o prodloužení lhůty, aniž by ratifikovalo dohodu o vystoupení, členské státy by měly souhlasit pouze, bude-li zřejmé, že prodloužení neohrozí legitimitu institucí EU, její legislativy a rozpočtu (tím, že by Spojené království nadále bylo členem EU, ale nebylo by zastoupeno v rozhodovacích strukturách). Nabídka Evropské rady Spojenému království z 10. dubna 2019 na prodloužení lhůty do konce října 2019 je naprosto mezním projevem vstřícnosti ještě splňujícím tuto podmínku formulovanou výborem.

Boj proti dezinformacím

Výbor se v souvislosti s nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu zabýval také problematikou dezinformací. V únoru zaujal stanovisko k Akčnímu plánu Komise proti dezinformacím. Výbor považuje záměrné šíření dezinformací, zejména ze strany Ruska, za vážné ohrožení demokratických mechanismů v ČR a EU a zdůrazňuje potřebu bránit se proti této hrozbě. Obranné kroky jsou nutné nejen na úrovni ČR, ale také na úrovni EU. Role Unie je v tomto případě klíčová i s ohledem na skutečnost, že se v současné době na manipulaci s informacemi a šíření fake news podílejí i ně-

kteří vysocí představitelé ČR. Výbor žádá vládu o určení centrálního koordinačního orgánu, který bude za tuto agendu zodpovědný na národní úrovni a bude plnit úlohu národního koordinačního místa pro spolupráci v rámci evropského systému včasného varování. Velký důraz by měl být kladen na mediální vzdělávání a rozvoj kritického a analytického myšlení napříč věkovými, sociálními a vzdělanostními kategoriemi obyvatelstva, aby se snížila náchylnost veřejnosti k případné manipulaci a zlepšila její schopnost posuzování relevantnosti informací. Toto stanovisko bylo převzato plénem Senátu. K této velmi složité, ale mimořádně důležité problematice uspořádal výbor také odborný seminář.

*Václav Hampl
předseda Výboru pro záležitosti Evropské unie*

Složení Výboru pro záležitosti Evropské unie:

Předseda: Václav Hampl

Místopředsedové: Mikuláš Bek, Jiří Dušek, Petr Orel, Emilie Třísková

Členové: Jiří Čunek, Jaroslav Doubrava, Miroslav Nenutil, Raduan Nwelati, Hana Žáková

NESMÍME SE BÁT ODPOVĚDNOSTI

Jiří Růžička
1. místopředseda Senátu

Vyučil se mechanikem měřících přístrojů, následně absolvoval Fakultu tělesné výchovy a sportu, Československo reprezentoval ve skoku o tyči a jeho životní křížovatky jej nakonec zavedly až do Senátu. Za důležité pro fungování země považuje první místopředseda Senátu Jiří Růžička vzdělávání a v politice odvahu převzít odpovědnost za rozhodnutí.

Přes čtyřicet let učíte, téměř třicet let jste ředitelem jednoho úspěšného pražského gymnázia. Vyučil jste se mechanikem měřící a regulační techniky, co Vás přivedlo k tomu studovat dál a stát se učitelem?

Především jsem tehdy na škole poznal spoustu zajímavých lidí, kteří mně ukázali nové obzory. Nadto to bylo v polovině šedesátých let, kdy společnost žila mimo jiné kulturou a literaturou a v té době jsem už i hodně sportoval a během tréninků jsem potkával mnoho úžasných lidí, kteří se věnovali oborům jako právě literatura, které mi přišly zajímavější než ten můj.

Literaturu a tělesnou výchovu jste nakonec vystudoval. Váš nejoblíbenější autor?

Tak to není vůbec jednoduchá otázka, autorů jsem přečetl mnoho a mám jich více oblíbených v české i světové literatuře. Překvapivé možná je, že jsem vášnivý čtenář poezie. Problém je, že za svůj život jsem už toho přečetl tolik, že už mi přijde, že se to

vše opakuje. V současné době čtu hodně literaturu faktu, skutečný život je podle mě daleko zajímavější než literární postavy.

Jak moc je náročné poutavě učit?

Když jsem učil, tak jsem vždy učení vnímal jako širší proces. Studenty jsem se snažil uvést do doby, kdy například vybraná literatura vznikala a proč ti autoři byli tací, jací byli. Pak už jsem to nechával na nich, aby si hledali další informace či souvislosti. Učitel nemůže žákům předkládat jeden pohled na svět, vytvořit si konkrétní názor musí sami.

Jste mimo jiné spoluautorem projektu zážitkových kurzů pro středoškoláky...

Rozvoj osobnosti je někdy důležitější než učení samotné. Škola nemůže být jenom překladištěm informací, měla by působit na rozvoj osobnosti dospívajícího člověka, člověk je v tomto věku velmi tvárný. Dalí jsme kdysi dohromady projekt, který se zaměřuje na

děti při přechodu do středoškolského života, což je důležitý mezník. A tak vznikl kurz „GO“, který je založen na tom, že zážitky se do vás obtisknou více, než to, co slyšíte nebo co vám kdo ukáže. Cílem je rozvíjet sociální a komunikační dovednosti studentů, jejich schopnost spolupracovat v týmu, posilovat sebevědomí či učit se rozhodovat.

Často skloňovaným tématem, které vzbuzuje emoce, je matematika a státní maturita z ní. Jeden osmnáctiletý student napsal článek o tom, proč matematika studenty nebaví. Podle něj je to především proto, že jim je složité vysvětlována a vyučující se často zaměřují jenom na jeden možný způsob výpočtu. Má pravdu?

U nás ve škole, protože máme osmileté studium, jsme začali s metodou Hejného výuky matematiky. Ta je specifická v tom, že dává dětem hodně prostoru na to, aby samy hledaly různá řešení. Smysl matematiky není v tom, aby člověk jenom něco spočítal, je nenahraditelná v tom, že člověka učí používat určité vazby a kroky k tomu, aby došel k ověřitelnému cíli. A hledat ta nejlepší řešení. Matematiky se zastávám, má se učit dobře a co nejvíce, ale myslím si, že je to v přímém rozporu z ní maturovat. Je mnoho lidí, kteří s ní mají problém, na maturitu se pak naučí nazpaměť příklady, které v ní mohou čekat, ztratí tím spoustu času, stejně jim to moc nedá, a tu krásu matematiky pošlapeme.

Jaká cesta vede z kantorské lavice do politiky?

To byla poměrně jednoduchá a přímá cesta. Myslím, že jsme vubodovali velmi dobrou školu, která se soustředí právě na rozvoj osobnosti dospívajícího člověka a zároveň mu dává dobré základy v rovině kognitivní. Studenti jsou úspěšní a studují po celém světě. Říkal jsem si, že by bylo dobré se angažovat i někde jinde, aby se školství rozvíjelo jako celek. Proto jsem spoluzakládal Asociaci ředitelů gymnázií či jsem byl členem různých vzdělávacích komisí. Dlouhodobě jsem se tedy angažoval, i když ne politicky. Pak mě oslovili, jestli bych nechtěl kandidovat do zastupitelstva Prahy 6. Dvakrát jsem řekl ne, potřetí jsem kývl.

A cesta do Senátu?

Když jsem nakoukl do komunální politiky, tak jsem si uvědomil, jak je důležité překročit kruh, ve kterém se člověk pohybuje. A když mě oslovili s kandidaturou do Senátu, tak jsem si řekl, že bych se problematice školství mohl věnovat ještě na vyšší úrovni, volby jsem vyhrál a stal jsem se místopředsedou školského výboru. To bylo přesně to, co jsem chtěl, protože za klíčové, aby naše země mohla dobře fungovat, považuji právě vzdělávání.

I proto jste ve Valdštejnské zahradě zařadil netradiční edukativní výstavu, na které si lidé mohli prohlížet vystavované panely prostřednictvím stažené aplikace?

Výstava interaktivní formou představila naše vědce, výzkumníky, skvělé podnikatele, kteří se do naší historie zapsali za posledních sto let. Jsme malá země bez surovin, která asi nikdy nebude velmocí, a máme stavět na základech, které se ukázaly za těch sto let jako nosné a smysluplné. A s využitím inovací je to jako s učením ve škole, nestačí, aby učitel jen předával nějaké informace, jde také o to, jakou formu zvolí. Využívejme nové technologie, ale nezapomínejme je využívat smysluplně. Není smysluplné mít v ruce pořád mobil a trávit svůj čas na sociálních sítích.

Co Vás v politice překvapilo?

Jak jde vše nesmírně pomalu, a to i na komunální úrovni. Ze začátku mě ta pomalost iritovala, ale pak jsem si, a to nerad, přiznal, že i to je podstata demokratického rozhodování (úsměv). Musíte brát v potaz názor ostatních, žijeme v zastupitelské demokracii. Ale zase na druhou stranu to nesmí dopadnout tak, že se o ničem nerozhodne. Musí být vždycky někdo, kdo má odvalu a řekne, že jsme

se o tom pobavili dost a bude to takhle a takhle. V politice trochu postrádám odvalu vzít na sebe odpovědnost za rozhodnutí.

Ale v tomto duchu nechybí odvalu našemu prezidentovi...

Jemu odvalu vyjadřovat se rozhodně nechybí. S jeho názory se ale nemohu ztotožnit a jsou mi na hony vzdálené. Zasahuje do záležitostí, které mu nepřísluší, jeho kompetence jsou vymezeny, zpochybňuje třeba i Ústavu. Své kompetence bohužel tendenčně překračuje. A jeho tendenčnost mě velmi rozčiluje.

Jeden ze senátorských klubů připravuje žalobu na prezidenta pro hrubé porušení Ústavy. Myslíte, že má taková iniciativa šanci na úspěch?

Neznám zatím konkrétní podobu návrhu, ale domnívám se, že za současné politické situace šance není. Pokud by prošla u nás, nemá šanci projít dolní komorou. To ale neznamená, že bychom za tím neměli jít. Když jsme přesvědčeni, že je něco správné, musíme za tím jít. Nemusíme vždycky vyhrát, ale musíme o vítězství bojovat. Myslím, že to ve mně vychoval právě sport. Sport v člověku rozvíjí sílu umět prohrát, ale i sílu unést vítězství.

Právě sport je Vaše další doména. Jako tyčkař jste třikrát překonal československý dorostenecký rekord. Proč jste zvolil zrovna skok o tyči?

To byla náhoda, rychle jsem běhal a dobře jsem skákal. Přišel jsem na Slávii, tehdy se to jmenovalo Dynamo, a byl tam člověk, který trénoval skoky a i skoky o tyči. Nás se tam tehdy sešlo pár, přišlo nám to neobvyklé a líbilo se nám to. Tak jsme to zkusili, začali jsme se rychle zlepšovat a dařilo se nám. Později jsem zjistil, jak je to složitá disciplína, jak je komplexní a náročná technicky.

Pokud se vrátíme k práci v Senátu, na Váš návrh přijala v únoru horní komora usnesení, které senátory vyzývá, aby se neúčastnili akcí pořádaných Ústředním výborem Českého svazu bojovníků za svobodu. Nejsou ve svazu právě ti, kterých si máme vážit?

Odkaz všech bojovníků za svobodu znevažuje současně vedení svazu. Znevažuje to exemplárně a restuhodně. Nejvíce se to týká třetího odboje. Ti, kteří si to pamatují, bojovali proti tehdejšímu režimu, nasazovali životy, se musí divit, jak jsou adorováni členové pohotovostních pluků, a v čele stojí normalizační komunista. Jsem velmi hrdý, že se nám to podařilo v Senátu prosadit.

S ohledem na Vaši rozmanitou kariéru i osobní život, která Vaše životní rozhodnutí byla ta nejzásadnější?

Uvědomil jsem si, že v životě vždycky dojdete na nějakou křižovatku a vědomě či nevědomě někam vyrazíte. Až čarokrásné je, že když na tu křižovatku dojdete, málokdy v ten moment víte, že na ní jste. První křižovatka v mém životě asi byla, že jsem tehdy přišel na Slávii a začal jsem sportovat. Nejenom kvůli sportu samotnému, ale protože jsem tam potkal tolik senzačních lidí. Nesmírně důležitá křižovatka byla, když jsem potkal na vysoké škole svoji ženu, když jsem se ocitl v listopadu 1989 na Národní třídě... A taktó bych mohl pokračovat až k tomu, že jsem potkal současného starostu Prahy 6 a on mi nabídl, abych vstoupil do komunální politiky.

*Denisa Čermáková
vedoucí oddělení vztahů s veřejností Kancelář Senátu*

Jiří Růžička

- senátor za volební obvod 25 – Praha 6
- do Senátu zvolen v roce 2016
- v roce 2018 se stal prvním místopředsedou Senátu
- nestraník

MANŽELSTVÍ

Mají mít osoby stejného pohlaví právo vstupovat do manželství, a tím mít všechna práva a povinnosti manželství výhradně svazkem muže a ženy a dostatečné právní jistoty homosexuálním párům zajišťuje zákona, která by umožnila vstupovat do manželství také párům stejného pohlaví, čeká již několik

Bouře v české společnosti

V Poslanecké sněmovně už od listopadu na pokračování běží první čtení návrhu zákona, který by v Česku umožnil manželství pro všechny. Diskuze je bouřlivá, a to jak v samotné Sněmovně, tak v médiích, na sociálních sítích a napříč českou společností. Manželství má být jen pro muže a ženu, jeho hlavním účelem je zplodit a vychovat děti, bylo to tak odjakživa a nové

pořádky ohrožují tradiční rodinu. Takhle argumentují jeho odpůrci. Já s nimi nemůžu souhlasit.

Manželství na sto způsobů

Není třeba se ohlížet daleko do minulosti, abychom pochopili, že definice i symbolická hodnota manželství jsou přirozeně proměnlivé. Ještě před průmyslovou revolucí šlo téměř výhradně o domluvené sňatky, které s láskou neměly nic společného. Rozvody jsou například v Itálii legální teprve od 70. let, na Maltě dokonce od roku 2011. Nemluvě o dobách, kdy byla běžná polygamie, ženy se měnily za stáda ovcí a cílem manželství bylo spojování majetků. Není to také tak dávno, co společnosti blízké té naší neuznávaly sňatky lidí různých ras nebo napříč společenskými vrstvami.

Dnes o manželství uvažujeme jinak. Muži a ženy se u nás berou proto, aby jeden druhého zabezpečili, ale také, aby stvrdili svou lásku a vůli strávit s tím druhým zbytek života. Někdy do toho vstoupí děti, někdy ne. Dokonce i nový občanský zákoník považuje za smysl manželství vzájemnou podporu a pomoc, ne nutně plození potomstva. V každém případě nevidím důvod, proč by své vztahy nemohli stejně stvrzovat všichni dospělí lidé. Strkat je do dvou škatulek s ohledem na jediný vrozený rys, sexuální orientaci, je podobné, jako kdybychom je rozdělovali třeba podle barvy vlasů.

Odborníci mají jasno

Když už jsme u dětí: další častý argument, který slyším od odpůrců zákona, je ten, že právě ony by kvůli manželství pro všechny trpěly nejvíce. Že mají vyrůstat v klasickém modelu s matkou a otcem. To je pěkná představa, ale realita vypadá jinak. Řada dětí vyrůstá s jedním rodičem samozivitelem, jsou ve střídavé péči, vychovávají je prarodiče nebo žijí právě v rodinách gayů a leseb. Protože takové rodiny existují a existovat budou, ať budou zákony nastavené jakkoli.

„V odborné komunitě panuje shoda na tom, že sexuální orientace nemá žádný vliv na schopnost být dobrým rodičem... Obavy o nedostatek mužských či ženských vzorů jsou neopodstatněné, variant výchovy dětí je již dnes mnoho a žádný z modelů nevede automaticky dítě k patologickému vývoji nebo jakékoliv dysfunkci. Klíčové pro zdravý vývoj dítěte je, aby mělo rodiče, kteří ho milují,“ píše se ve stanovisku, které vydala skupina českých odborníků. Podepsali ho i psycholog a sexuolog Prof. PhDr. Petr Weiss, Ph.D., DSc., primářka oddělení dětské psychiatrie Thomayerovy nemocnice MUDr. Jana Šplíchalová, Ph.D. nebo šéf Linky bezpečí Mgr. Peter Porubský. To myslím mluví za vše.

Rovné manželství by život dětí v rodinách gayů a leseb v mnohém zlepšilo. Nyní jsou zákonem vázány jen k jednomu z rodičů, tomu biologickému. Pokud by o něj přišly, přijdou automaticky i o toho druhého, a tak vlastně o celé zázemí, které rodina pečlivě budovala. Nedává to smysl – to musí být jasné každému, kdo se v diskuzi ohání právě zájmy dětí.

Cesta k lepšímu životu

S blížícími se volbami do Evropského parlamentu stojí za to se zamyslet nad tím, kam na politické mapě světa spadáme. Manželství pro všechny nyní uznává 28 zemí včetně Austrálie, Kanady, Dánska, Švédska, Španělska, Nizozemska či Německa. Jeho přijetím se tedy dostaneme do rodiny vesměs západních zemí, které uznávají moderní demokratické hodnoty.

Stačí i zběžný pohled na jmenované státy, abychom viděli, že tam k žádné pohromě nedošlo. Manželství pro všechny tam řadě lidí pomohlo, dalo jim signál, že jsou respektovanými členy společnosti, a nikomu neublížilo. A také proto pevně věřím, že návrh zákona podpoří i čeští poslanci, poslankyně, senátoři, senátorky, a nakonec i pan prezident. Jako politici máme přece za úkol zastupovat všechny voliče a spolutvořit zemi, ve které se jim bude žít co nejlépe. Můj hlas nový zákon rozhodně má.

*Petr Holeček
předseda Klubu Starostové a nezávislí*

PRO VŠECHNY?

manželů, včetně práva společně osvojit děti nebo osvojit dítě druhého manžela, nebo je už dnes registrované partnerství? Aktuální společenské i politické téma, kdy novela měsíců na projednání v Poslanecké sněmovně.

Manželství není záležitostí politickou

Zavedení manželství pro všechny, tedy vlastně zrušení manželství jako svazku muže a ženy, kterým se aktuálně zabývá Poslanecká sněmovna, může mít vážné a nebezpečné dopady. Na úvod si ale dovoluji tvrdit, že otázka manželství není záležitostí politickou. Vnímám ji jako otázku spadající pod přirozené zákony, takové, které jsou

trvalé a neměnné a které při vši snaze některých aktivistů a jimi ovlivněných politiků nelze změnit žádným hlasováním.

Manželství je a vždy bylo pro lidskou společnost důležité zejména pro svoji reprodukční funkci – vztah mužů a žen obecně je zásadní pro to, aby společnost nevymřela. A homosexuálové společně děti na svět přirozenou cestou přivést nemohou. Manželství a na něm založená rodina je současně ideálním společenským uspořádáním pro výchovu dětí, které se právě v manželství ideálně rodí. Proč tomu tak je? Protože výchova dětí je záležitost dlouhodobá a dítě má právo ne na jakékoli rodiče, ale na svoje rodiče. A manželství má být (i dle občanského zákoníku) záležitost trvalá.

Adopce dětí pro všechny?

Propagátorům tzv. manželství pro všechny jde ale zjevně o něco jiného. Jde jim o adopce dětí homosexuálními páry. A to nikoliv dětí z dětských domovů, ale dětí pro ně speciálně odnošených náhradními matkami, v případě lesbických párů počatých s pomocí anonymních dárců. Argumenty o zachraňování dětí z ústavů jsou ryzí propagandou a nezakládají se na faktech. Každé dítě na světě má svého biologického otce a svou biologickou matku. Aby mohlo být tzv. přiadoptováno, musí nejdříve jednoho z rodičů ztratit. Aby mohlo být adoptováno párem, muselo by nejdříve ztratit rodiče oba. Děti, které mohou být fakticky adoptovány, není proto v ústavech a dětských centrech zdaleka tolik, jak by se mohlo z argumentů zmíněných aktivistů zdát.

Ve výjimečných případech je možná i adopce dětí jednotlivci a Ústavní soud tuto cestu již dříve otevřel i homosexuálům, stejně tak jako se již dnes mohou stát pěstouny. To jim ovšem nestačí, homosexuální páry chtějí adoptovat děti společně. Nechtějí, aby rodičem byl jen jeden z homosexuálního páru, nechtějí, aby kolonka o druhém rodiči zůstala v rodném listě prázdná nebo v ní byl někdo třetí, nechtějí, aby druhý člen homosexuálního páru k dí-

těti neměl žádná rodičovská práva. Jakmile uzákoníme stejnopohlavní manželství, homosexuální páry získají bez dalšího přístup i k asistované reprodukci, náhradnímu mateřství a společným adoptcím.

Děti nejsou zboží

Jakkoli lze pochopit přirozenou lidskou snahu po potomcích, právo na dítě nepatří mezi základní lidská práva. Dítě není zboží, není to předmět obchodu, aby na ně někdo mohl mít právo. Naopak mezi základní lidská práva patří právo dítěte poznat své rodiče a být jimi vychováváno, je-li to možné. Asistovaná reprodukce dětí pro homosexuální páry tomuto základnímu lidskému právu všech dětí příkře odporuje. Bude-li přijat zákon o stejnopohlavních manželstvích, stane se realitou opravdový obchod s lidmi – s těmi, kteří se nemohou bránit, kteří si nevybrali osud, ve kterém se ocitli. Bude to znamenat i zneužívání žen, které budou nabízet své tělo k odnošení dětí pro zisk.

Paradoxem je, že se objevil protinávrh, který chce po staletí samozřejmý princip manželství muže a ženy povýšit z roviny zákona na úroveň Ústavy.

Právo dětí na matku a otce patří do Listiny základních práv a svobod

Já mám ale ještě jeden návrh. Jsem přesvědčena, že každé dítě na světě potřebuje otce a matku. Nikdo nemá právo aktivně vytvářet situaci, kdy jednoho (nebo dokonce oba) nikdy nepozná. Proto se chystám předložit pozměňovací návrh k návrhu novely Listiny a budu ráda, když se jej ujme některý z navrhovatelů již ve Sněmovně – tento návrh bude spočívat v ústavním zakotvení práva dětí na otce a matku.

Pokud by novela občanského zákoníku umožňující stejnopohlavní manželství byla přijata, navrhuji takový pozměňovací návrh, který by výslovně bránil homosexuálním manželům adoptovat děti. Právo dětí na štěstí má přednost před štěstím homosexuálních párů.

*Jitka Chalánková
členka Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku*

LEGALIZACE PROSTITUCE?

Mediální polemiku na toto téma vyvolaly letošní „teze“ České pirátské strany. Jejich návrh, verifikovaný z veřejných zdrojů, v podstatě mění aboliční přístup ČR k prostituci v reglementační, tedy „regulační“ – a lze jej lakonicky shrnout do rovnice: 13 tisíc (z toho cca 7 300 matek samoživitelek) pracujících v sex-byznysu stát zlegalizuje a zdaní, čímž vydělá milión korun – a může např. zajistit obědy pro 100 tisíc školáků ze sociálně slabých rodin (tedy i z rodin samoživitelek).

Trestněprávní aspekty prostituce

Protože každý je povinen platit daně, máme tu tedy nejméně 13 tisíc podezřelých ze spáchání daňových úniků, když i pracující v sex-byznysu by bez výjimky měli odvádět daně ze svých, byť nelegálních, příjmů, jakož i na sociální a zdravotní pojištění. Krácení těchto povinných plateb je trestným činem dle § 240 trestního zákoníku (TrZ) a v případě společenství se dvěma osobami, anebo v rozsahu přes půl

miliónu korun, jde o zločin s trestní sazbou do osmi let (a přes pět miliónů až deset let). Ti, kteří z prostituce profitují, se dopouštějí přečinu, resp. zločinu, kuplířství (§ 189 TrZ).

Úvahově je třeba zmínit i nedovolené podnikání. Jakékoliv provozování prostituce v blízkosti školského nebo podobného zařízení a míst navštěvovaných dětmi bude i při případné její oficiální legalizaci možné nadále postihovat dle § 190 TrZ (prostituce ohrožující mravní vývoj dětí). Ostatně obecněji jsou děti (do osmnácti let) chráněny přečinem ohrožování výchovy dítěte dle § 201 TrZ, vztahujícího trestní odpovědnost zejména na rodiče a na všechny s „pečovací“ povinností (byť po přechodnou dobu). Trestný je i pachatel, jenž (údajně) neví, že dítěti svým chováním (i špatným příkladem) umožňuje vést zahálčivý nebo nemravný život a ohrožuje tak jeho rozumový, citový nebo mravní vývoj. Ve vztahu k dětem musím zmínit aspoň zákaz obchodování s nimi a trestnost jejich svádění k pohlavnímu styku. A to bych ještě mohl vyjmenovat četné trestné činy při porušování lidských svobod, používání násilí či výhrůžek, jakož i adekvátní přestupky.

Legislativní náhled, aneb tohle za nás EU nevyřeší

Pominu-li dětskou prostituci, kterou snad ani regulovat nikdo nechce, co s tou současnou, jež v podstatě legální je? Piráti správně argumentují tím, že prvním nutným krokem je zrušení Úmluvy o potlačování obchodování s lidmi a využívání prostituce druhých

osob z roku 1950 (pro ČR závaznou od roku 1958), neb úmluva jakoukoliv legalizaci, natož regulaci, nepřipouští. Úmluva je tzv. prezidentskou smlouvou, takže její vypovězení je podmíněno souhlasem vlády a obou komor Parlamentu ČR. V roce 2005 Poslanecká sněmovna takový vládní pokus odmítla. Sněmovna se ještě v letech 2013–2014 (pod č. 1108 a 115) měla zabývat návrhy Zastupitelstva hlavního města Prahy (vždy s negativním vládním stanoviskem), existence tisků však zanikla s koncem volebního období. Právně je prostituce upravena takřka stoletým zákonem o potírání pohlavních nemocí, obce ji regulují obecními vyhláškami v rámci ochrany veřejného pořádku, veřejné nabízení sexuálních služeb řešil i Ústavní soud ČR. Inkriminovaná problematika je v gesci Ministerstva vnitra (MV), které v ní působí „metodicky“, zejména ve vztahu k obcím. Z neziskovek pak hlavně R-R (Rozkoš bez rizika), pro niž MV vypracovalo v roce 2015 stanovisko k novým profesím „intimní asistentka“ a „sexuální asistentka“ (více na webu R-R).

A co závěrem?

Je nepochybné, že ČR patří mezi oblíbené cíle sexuálních turistů – a krom příhraničních oblastí jde zejména o problém Prahy. A pokud prostituce legální není, jak vysvětlit (ne)činnost městské i státní policie, tolerování „skrytého“ sex-byznysu atd.? Stačí se podívat ve Stream.cz na pořad „Černota“, kde v seriálu „Prostituce“ velmi rychle přibývají další znepokojivá, resp. burcující, videa.

Vzhledem k tomu, že já nemám pražádnou osobní „hmatatelnou“ zkušenost s prostitutkou, natož s prostitutem, prostudoval jsem stovky stránek článků a listinných podkladů – a ty jsem shrnul do této jediné. Evidentně je jakákoliv regulace na širokou odbornou, ale i společenskou a politickou diskuzi, přičemž se nesmí zapomenout na nový fenomén zn. „gender“. Takže diskutujme, anebo „to“ nechme obcím. A co (shodně s „restitucemi“) přejmenovat „osoby číslo 1 i 2“ na „prostitutentky“? Ale hlavně a zejména: nechť je prostituce pouze záležitostí sexuální, a nikoliv politickou či parlamentní!

*Miroslav Antl
předseda Ústavně-právního výboru*

CO POMŮŽE V BOJI PROTI MNOŽÍRNÁM?

Česká republika patří k zemím, kde se nebývale daří chovatelům psů, kteří se psy kšeftují. Jedná se o takzvané množírny, jinými slovy neregulované chovy psů. Veterinární správa se sice snaží reagovat na podněty občanů a kontrolovat podezřelé chovy, ale častokrát je v koncích, protože se nemůže opřít o zákon či vyhlášku, které by vymezily jasné podmínky pro chov psů.

Vláda, poslanci i senátoři se v posledních letech snaží daný problém řešit. Právě vláda nedávno schválila novelu veterinárního zákona, který nyní bude projednávat Poslanecká sněmovna a Senát. V rámci novely se do § 4 přidal odstavce 3: „Chovatel, který chová 3 a více psů samičího pohlaví starších 12 měsíců, je povinen tuto skutečnost písemně nebo prostřednictvím informačního systému Státní veterinární správy oznámit Krajské veterinární správě nebo

Městské veterinární správě hl. m. Prahy nejpozději do 7 dnů ode dne, kdy počet chovaných psů samičího pohlaví starších 12 měsíců dosáhl 3 a více chovaných zvířat; v oznámení chovatel uvede počet chovaných zvířat a místo jejich chovu.“ Dále do § 4 přibyl i nový odstavec 5, který pamatuje na to, aby více chovatelů ve společné domácnosti muselo rovněž nahlásit veterinární správě více než tři společné feny. Pokuta za porušení daných paragrafů může být udělena až do výše 50 000 Kč.

Do Poslanecké sněmovny se asi brzy dostane i novela zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Novela zavádí definici množírny, která v sobě spojuje již existující zákaz chovu zvířat v nevhodných podmínkách s akcentovanou otázkou chovu většího počtu zvířat. Výslovně je uveden zákaz chovat nebo rozmnožovat psy nebo kočky v množírně. Rozšiřuje se okruh subjektů, na které se vztahují povinnosti při chovu psů a koček, a zpřísňují se povinnosti chovatelů psů a koček.

První krok v boji proti množírnám udělali poslanci a senátoři již v roce 2017 při projednávání novely veterinárního zákona, kdy se do § 4, odstavce 4 zavedlo povinné čipování psů od 1. 1. 2020 nejpozději při prvním očkování proti vzteklině (nejpozději do 6 měsíců věku psa). Řada měst, v nichž bylo čipování psů již dříve zavedeno, s ním má výborné zkušenosti. Také u nás v Bolaticích (4 500 obyvatel) jsme od roku 2016 schválili nepovinné čipování psů. Majitelům psů navíc přispíváme částkou na čipování ve výši 300 Kč a kdo si psa očipoval, platí poplatek za psa ve výši 100 Kč/rok. Za nečipovaného psa platí majitelé 300 Kč/rok. Již během prvního roku jsme měli očipovaných téměř 60 % všech psů a dnes je v Bolaticích očipováno asi 88 % psů.

Obec má všechny čipované psy ve svém registru a rovněž si pořídila čtečku čipů. Úzce také spolupracujeme s místním veterinářem, který má rovněž čtečku a má přístup do databáze registrovaných psů, vedené Komorou veterinárních lékařů ČR. Pokud je pes z Bolatic a má čip, vždy dohledáme majitele. Jenže občas se u nás objeví i pejsci, kteří jsou bez čipu nebo čip mají, ale nejsou v žádném nám známém registru zapsáni. A to je jeden velký problém.

Výrazně by tak pomohl **jednotný celostátní registr**. Ten může spravovat např. Komora veterinárních lékařů nebo i Ministerstvo zemědělství. To již řadu let spravuje registry dobytka, koní a pravděpodobně by nebyl problém k danému softwaru přidat ještě jeden účet. Čipování psů má své výhody i nevýhody, které si v následujících řádcích shrneme.

Mezi výhody patří:

- zaběhnutý pes se rychle vrátí k majiteli;
- při odcizení psa se snáze prokáže jeho vlastnictví;
- přesná průkaznost identity psa;
- snadnější monitoring chovu psů;
- lepší dohledatelnost majitele v případě nutnosti postihu za týrání zvířat;
- umožnění kontroly psů při prodeji;
- usnadnění situace kontrolních orgánů při potírání množíren;
- snadnější vycestování se psem do zahraničí (ve většině evropských států již povinné čipování psů platí).

Mezi nevýhody řadíme:

- nutnost vytvořit jednotnou celostátní databázi – registr čipů a s tím spojené náklady;
- náklady spojené s čipováním.

Aby však pracovníci veterinární správy mohli ještě lépe kontrolovat tzv. množírny a chovatele, u kterých je podezření na týrání zvířat, výrazně by k tomu pomohla vyhláška o podmínkách chovu psů. Ta by měla stanovit minimální velikost plochy, ve které pes žije, kolikrát denně má být krmen, jak často má být vpuštěn do výběhu, jak psa přepravovat atd. Podobné podmínky by pak měly platit i pro jiné druhy zvířat.

Zda se to vše podaří, bude záležet na poslancích, senátorech, ministerstvu zemědělství i odbornících, kteří ještě mohou do projednávání novely veterinárního zákona zavést potřebné změny.

*Herbert Pavera
člen Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu*

ZDANĚNÍ CÍRKEVNÍCH NÁHRAD JE NEMRAVNÉ

Psal se rok 2012 a 2013, když se v Senátu projednával původní záměr zákona o zdanění finančních náhrad a o vyrovnání státu s církvemi. Jeho cílem byla odluka církve od státu, její osamostatnění a zároveň i získání nezávislosti na státní finanční podpoře. Uplynulo několik let a stát dohody a smlouvy zpochybňuje.

V roce 1948 a 1949 znárodnil stát církevní majetek, který byl od roku 1945 zkonfiskovaný a prohlásil ho za státní. Ze všech církví nejhůře dopadla Židovská obec, té nejdříve majetek sebrali Němci, potom soudruzi a teď by ji navíc ještě zasáhlo zdanění majetku, který jí byl několikrát ukraden.

Ač komunisté vycházejí z Leninova učení a hlásí se k jeho odkazu, je zapotřebí konstatovat, že se ho vůbec nechrání. Lenin celou dobu

v rámci třídního boje říkal, že musí nastat zásadní odluka církve od státu. Jen tak s ní mohli bolševici lépe ideologicky bojovat. Je zajímavé, že tato základní poučka leninismu komunistům v minulosti nikdy nevadila. Majetek a moc nad církví pro ně byla vždy důležitější než ideologie.

Česká republika jako dlužník vůči církvím

Návrh, který byl Poslaneckou sněmovnou předložen do Senátu a který horní komora na svém únorovém zasedání zamítla, vychází z mylného výkladu zákona o vyrovnání křivd církvím. V oboustranně podepsané smlouvě, která je závazná a která platí, doslova stojí: „Ohledně vyplacení finanční náhrady má Česká republika postavení dlužníka a církve postavení věřitele.“ Je to článek 5 této smlouvy. „A smlouva se odvíjí od znění zákona č. 428/2011 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, kde se mj. stanoví, že finanční náhrada není předmětem daně, poplatku, ani jiného obdobného peněžního plnění.“ Podepsáním této smlouvy začala pro církve odluka od státu, tedy ukončování finanční podpory státu. Aby k tomu vůbec mohlo dojít, bylo zapotřebí dořešit vrácení komunisty zabaveného majetku, a navíc se musel i zohlednit výnos ze zkonfiskovaného majetku za víc jak 60 let. Na to se stále zapomíná!

Stát z církevního majetku získal miliardy

Nejjednodušší je tedy uvést konkrétní příklad. Díky hospodaření v církevních lesích za poslední 2–3 roky před vrácením majetku

vytěžil Státní podnik Lesy ČR z lesů dřevo za miliardové částky. Miliardy, které za tyto zhruba tři roky stát získal, nebyly do finančního vypořádání vůbec zahrnuty.

K tomu, aby se stát s církvemi co nejlépe vyrovnal, by bylo zapotřebí, aby jim vyplatil náhradu stejně rychle, jako trvala vlastní konfiskace jejich majetku komunisty. To však je pro státní hospodaření těžko schůdné. Z toho důvodu byla výplata náhrad rozložena na desítky let. A právě rozložení závazku na dlouhou dobu vyvolalo možnost zpochybňování ze strany různých budoucích politických sestav.

Popření zásad právního státu

Stát je dlužníkem a je zcela neakceptovatelné, aby si dlužník vymáhal snížení dluhu. U hypotečního úvěru to nikoho ani nenapadne. Současný tlak státu na změnu není ničím jiným než mocenským a politickým a autoritářským jednáním.

Kdo bude na řadě teď? Bude to nepohodlná neziskovka? Nebo snad jiná organizace, která bude vadit současnému vedení či současné vládě? Nebo to bude Česká televize, případně Česká tisková kancelář? Právě tohle je tím svévolným zneužíváním moci a proti tomu je potřeba jasně postavit a zaujmout stanovisko, které se bude jednoznačně vymezovat proti jakémukoliv zdanění církevních náhrad.

Považoval jsem za důležité, aby si kolegové ze Sněmovny uvědomili, že při rozhodování nejde jenom o moc a peníze, ale i o stud. Bohužel význam tohoto slova chyběl nejenom v jednání komunistů. Poslanci senátní veto přehlasovali a na začátku května, ještě před uzávěrkou tohoto čísla časopisu, podepsal zákon také prezident. Společně s kolegy senátory tak v nejbližších dnech podáme stížnost k Ústavnímu soudu.

*Petr Šilar
předseda Senátského klubu KDU-ČSL a nezávislí*

„Když přišli nacisté pro komunisty, mlčel jsem, nebyl jsem přece komunist. Když zavírali sociální demokraty, mlčel jsem. Nebyl jsem přece sociální demokrat. Když přišli pro odboráře, mlčel jsem. Nebyl jsem přece odborář. A když přišli pro mě, nebyl už nikdo, kdo by se mohl ozvat.“

Martin Niemöller, syn luterského faráře, který skončil za Hitlera ve vězení, přežil koncentrák a stal se předsedou Světové rady církví.

SPOLKY BY SE NEMĚLY DANIT

Slyšeli jste někdy o Ocmanicích? Asi ne, neboť tato moje rodná víska na Vysočině čítá pouhých 329 obyvatel. A znáte Koněšín? Předpokládám, že také ne. Koněšín, jenž se nachází co by kamenem dohodil od Ocmanic a v němž jsem 18 let dělala starostku, je totiž jen o málo větší. Přesto tyto obce žijí bohatým společenským životem – a to díky spolkům, které zde působí.

Lidé z velkých měst si život na vesnici často neumějí představit. Jsou zvyklí na divadla, kina, kluby. A říkají, jaká na vesnici musí být nuda, protože tam nic takového není. Nezalívám jim to, je to jejich názor, ale je to názor vyplývající z neznalosti toho, jak vesnice fungují. Zatímco ve městech se o zábavu starají subjekty zřizované přímo k těmto účelům (typicky kulturní střediska), na vesnicích jako pořadatelé těchto akcí působí dobrovolnické spolky.

Jedná se o organizace sdružující obyvatele vesnic. Kdyby nebylo spolků, vesnice by fakticky vymřela nebo by se „odlidštila“. Chyběl by v ní prvek, jenž spojuje obyvatele, dává jim společný cíl, společnou možnost vyžití. Ač může činnost spolků někomu připadat jako cosi banálního či nedůležitého, jsou nesmírně významným jednotícím prvkem, jehož existence je pro vsi důležitá víc než cokoli jiného. A nejen proto, že sama v těchto spolcích působím coby divadelní ochotnice a zpěvačka folklorního souboru, jsem si vytkla jeden velký cíl – maximální podporu spolků. Víím totiž, jak je jejich činnost neustále nějak ztěžována.

Mojí prioritou je **zjednodušit zakládání spolků a prosadit snazší získávání státních grantů pro nastartování jejich činnosti**. A pak to hlavní – **stát by jim neměl danit to, co si vydělají**. Vytvoří-li lidé ve svém volném čase a pro blaho obce zisk, stejně ho vkládají do další činnosti a do místa, kde žijí. Danění je pro ně demotivující. Musíme si uvědomit, že většina členů svoji aktivitu vykonává bez nároku na odměnu, jejich jedinou odměnou často bývá jen dobrý pocit. Přesto stát jejich aktivitu vnímá jen z hlediska konečného zisku. K čemu to může vést? Každý čínorodý člověk, který se zde poznal, si asi odpoví sám.

Je nutné si uvědomit, že spolky vyvíjejí opravdu záslužnou činnost související často i s ochranou života či zdraví. Jako příklad

mohu uvést sbory dobrovolných hasičů či místní organizace Českého červeného kříže (ČČK). Dobrovolní hasiči opravdu hasí požáry či likvidují následky přírodních katastrof, členové (na vsích spíše členky) ČČK pak pomáhají třeba zdravotně znevýhodněným spoluobčanům. Jen pro zajímavost – první sbory dobrovolných hasičů na Moravě začaly vznikat právě na mém Třebíčsku. A to již v roce 1868, kdy zde první hasičskou jednotu založil třebíčský rodák Titus Krška. Už tehdy si ale dobrovolní hasiči nekladli za cíl „jen“ ochranu obyvatel před požáry. Chápali své působení i jako možnost osvěty. A tak se účastnili společenského života podobně, jako se jej jejich následovníci účastní dosud.

Bez spolků by soused neznal souseda

A s hasiči se jej účastní i ochotníci, členové folklorních souborů a mnoha dalších dobrovolnických spolků. Jsou to právě dobrovolníci, díky nimž je na vesnicích mnohdy bohatší život než v mnoha městech. Má asistentka Lenka Hůlková, která je starostkou Číměře mající 200 obyvatel, by o tom mohla vyprávět – a Číměř zcela právem i díky bohatému společenskému životu získala loni zelenou stuhu v soutěži Vesnice roku.

Bez dobrovolnických spolků by život na vesnicích nemohl existovat. Lidé by tam nežili spolu, ale vedle sebe, soused by neznal souseda (což je třeba problémem satelitních městeček, která vznikla uměle a lidé se v nich navzájem neznají). Ale právě spolky vesnice sdružují, dodávají jim ducha. A já, hrdá na to, že pocházím z malé vesničky Ocmanice, budu dobrovolnické spolky podporovat, jak jen budu moci. Ať už jako senátorka, tak i jako běžná občanka.

*Hana Žáková
předsedkyně Podvýboru pro energetiku a dopravu*

KŘEHKÁ BEZPEČNOST SOUČASNÉHO SVĚTA

To, že žijeme v bezpečném, mírovém a svobodném světě není samozřejmé. Jsme vystaveni technologickým, kyberbezpečnostním, sociálním, ekonomickým i klasickým hrozbám, a musíme být proto připraveni bránit základní hodnoty naší civilizace. Nejen o tom bylo únorové setkání zástupců parlamentů členských zemí v bruselské centrále NATO.

Ráno se probudíme, v koupelně svítí světlo, na záchodě teče voda. Naše děti mohou jít samy do školy, večer si hrají venku s kamarády anebo si kupují letenku na nějaký ten eurovýlet. Když je to potřeba, můžeme zajít k lékaři nebo si v lékárně koupit správné léky. Plnými doušky hltáme pitnou vodu z nejbližšího kohoutku, vyhýbají se nám přírodní katastrofy, snad jen ta tramvaj, autobus nebo vlak by zrovna dneska nemusel mít pětiminutové zpoždění.

A taky wifi by mohla být zdarma i na rohu před voňavou pekárnou, nejen v supermarketu nacpaném až k prasknutí.

Zdá se to všechno samozřejmé. Jako když ráno slunce vyjde a večer opět zapadne. Bohužel, není to samozřejmé. To, že prožíváme nejlepší období v dějinách České republiky, je výsledkem řady dějinných událostí, o které se přičinili naši rodiče, rodiče našich rodičů. Jak ale bude vypadat náš svět zítra nebo za deset roků?

Lidská paměť je krátká a nás bohužel opouští přímí účastníci strašlivých událostí, kterými si prošla Evropa v průběhu 20. století. Nejedná se pouze o obě světové války, ale také o válku studenou, stejně jako dobu bez antibiotik, televize, internetu nebo mobilních telefonů.

Náš svět je stále bezpečnější a příjemnější pro život. Statistiky jsou jednoznačné – každý den se z hranice extrémní chudoby vymaní 130 tisíc lidí. V roce 1800 umřelo číst jen 12 procent lidí, dnes je to více než 85 procent. Před dvěma staletími zemřelo 40 procent dětí, aniž by dospělo do věku 5 let, dnes je to desetkrát méně a tak bychom mohli pokračovat dál a dál.

Přesto je náš svět stále velmi křehký. Hrozby ohrožující náš klidný život uprostřed Evropy nezmizely. Na této planetě je celá řada autoritářských států a/nebo bláznivých diktátorů a/nebo eko-

nomických predátorů, kteří by rádi měnili svět k obrazu svému. Kyberválky v podobě proudu fotonů a elektronů v našich komunikačních sítích, technologické a biologické hrozby vyvolávané nezodpovědnými vědeckými experimenty, záměrně generované sociální konflikty, ekonomické turbulence uvalující chudobu na bohaté státy, podpora bezdůvodné víry ve fámy, ekologické katastrofy vznikající v důsledku naší bezohlednosti.

Jaká je cena za naše pohodlí? Za svobodu? Máme se izolovat vůči vnějšímu světu? Být neutrální a za dobře se všemi? Nechat se prodobit „hodnějším bratrem“? Anebo vstoupit do evropské armády a bránit unijní členy?

Česká republika je již dvě desetiletí členem obranné aliance NATO. Nic nemůže být dokonalé, bezesporu i toto společenství má své výhody a nevýhody, ale ukazování svalů v kombinaci s otevřeným dialogem přece jen může být alespoň nějakým, nadějným řešením. Jak moc budeme díky NATO schopni ubránit naše základní hodnoty, však záleží jen a jen na nás. Na odhodlání, zda jsme ochotni se vůbec bránit, na našich činech, až se skutečně budeme muset bránit.

Diskuze v Bruselu bývají komplikované a nepříjemné, avšak svůj smysl mají. Během setkání několika desítek zástupců parlamentů členských zemí NATO jsme se věnovali budoucnosti obranné aliance i tomu, jak se původně „černobílý“ svět za sedm desetiletí její existence změnil. Výzvy, kterým budeme čelit na počátku 21. století, jsou mnohdy tak komplexní, že je stěží rozplétají i ty největší státy světa. A probíhají natolik rychle, že nestihnete ani zapnout počítač a sledovat je v přímém přenosu.

Moje křišťálová koule na předpovídání budoucnosti je bohužel zakalena, ale osobně nepochybuji, že to všechno dopadne dobře. Jen si musíme připomínat, že všeho do času, dobrého i zlého, a že náš osud máme v ruce jen my sami.

*Jiří Dušek
člen Stálé delegace Parlamentu České republiky
do Parlamentního shromáždění NATO*

ZÁPAS, KTERÝ VEDEME, JE SPOLEČNÝ

Málokdy se vám stane, že vás během důležité konference, jejímž jste významným hostem, čeká setkání, na které se těšíte, které očekáváte s napětím.

Mně se to stalo na konferenci věnované 20. výročí rozšíření NATO. Konala se 12. března na Pražském hradě a těsně před polední přestávkou jsem měl domluvené setkání s Madeleine Albrightovou. Schůzka se nedomlouvala snadno, oba jsme na konferenci vystupovali, oba jsme měli spoustu povinností a závazků.

Ale půlhodina se našla. Byl jsem překvapen, jak přátelská atmosféra okamžitě nastala. Já jsem svou neformálností znám, ale vřelost, s jakou mě paní Madeleine přivítala, byla odzbrojující. Nevěděl jsem ani, jaké bude hlavní téma našeho rozhovoru. Ale protože se ukázalo, že nás oba trápí stejné věci, nebylo třeba nic vymýšlet. Paní Albrightová je demokratka a já jsem se v nadsázce prohlásil za jediného českého republikána v ústavní funkci. A právě to nás spojilo. Je totiž nám zkušenějším jasné, že současný trend v politice, a shodli jsme se, že v české i americké i evropské, je nebezpečný. Totiž nemluvit spolu, útočit na sebe, vyhrocovat postoje a tím často možná nechtěně v zápalu politického boje, vytvářet a prohlubovat příkopky. Mezi lidmi, mezi stranami, mezi ideologiemi. Možná to bude znít starosvětsky. Když jste ale museli vzít do ruky pero a papír a svému politickému soupeři napsat dopis, dali jste si záležet na jeho vyváženosti, argumentační přesnosti a slušnosti. Když ale otevřete Facebook nebo Twitter ve svém mobilu a začnete tam psát dřív, než váš oponent domluví, a jste plní emocí, nevzejde z toho nic dobrého.

Zjistili jsme s paní Albrightovou, že vlastně vedeme společný boj. Republikáni a demokraté spolu musí mluvit. Musí se shodnout alespoň na základních principech, kudy se USA budou ubírat. A úplně to stejné platí i pro naši, českou politickou scénu. Je jednoduché urážet, je módní používat explicitní, silový slovník, ale to k ničemu nevede. Jen k těm hlubším příkopům.

Možná to je zkušeností madam Albrightové i zkušeností mojí, zažili jsme toho v politice už oba dost. Ale ta shoda na politice praktikované na principu slušnosti a hledání mostů nás spojila.

Byl jsem proto rád, když mě paní Madeleine vyzvala, abych přijel do USA, abych se setkal s kongresmany a jednal s nimi. Vždyť letos je to třicet let od pádu komunismu. Nikdo jiný k tomu ve světě nepřispěl tak jako USA. Ať to byli republikáni nebo demokraté, všichni nás podporovali na naší cestě ke svobodě, k demokratickým poměrům.

Pokud svojí cestu do Washingtonu na podzim, v čase výročí same-tové revoluce, uskutečním, slíbili jsme si s paní Albrightovou, že se znovu potkáme, pokud to bude možné. Už teď se na to setkání těším.

Bojujeme totiž boj, ve kterém jsme oba na stejné straně. A to, jak jsme rychle zjistili, ve více oblastech, než jen v budování politických mostů.

*Jaroslav Kubera
předseda Senátu*

ÚSPĚŠNÁ MISE PŘEDSEDY SENÁTU S PODNIKATELI DO OMÁNU

Slibné obchodní kontakty v oblasti energetiky, strojírenství a stavebnictví, zdravotnických technologií, turismu nebo potravinářského průmyslu našli čeští podnikatelé v Ománu, kam vyjeli s předsedou Senátu Jaroslavem Kubrou. Při počtu 35 podnikatelů se jedná o největší delegaci, která do Ománu z Prahy zamířila. Omán je přitom považován za velmi perspektivní trh a také bránu do arabského světa.

Stovky ománských návštěvníků Česka a jeho lázeňských měst, získávání vody ze vzduchu díky unikátní české technologii, ekologická technologie pro tisk (např. potravinových obalů) nebo slibně se vyvíjející tendr na dodávku polohovatelných lůžek pro největší nemocnici v hlavním městě Ománu. To jsou výsledky mnoha jednání českých podnikatelů, zástupců Hospodářské komory ČR a předsedy Senátu Jaroslava Kubery, který právě v doprovodu českých byznysmenů vycestoval na třídní misi do Ománu.

„Oceňujeme úlohu Ománu v tomto regionu – díky svým dobrým vztahům s okolními zeměmi pomáhá zajišťovat klid v regionu. A právě díky tomu, že tento stát nezatěžují lokální války ani vzájemné problémy s dalšími zeměmi, můžeme zde rozvíjet obchodní vazby,“ uvedl předseda Senátu Kubera při jednání s místopředsdou vlády Sultanátu Omán pro mezinárodní vztahy a osobním zástupcem sultána Saydem Asaadem bin Tariqem Al Saidem. Ten ujistil českou politickou i podnikatelskou delegaci o tom, že Omán má zájem spolupracovat v politické, ale také obchodní oblasti. Kromě jednání s ministrem zahraničí a ministrem obchodu se konalo také podnikatelské fórum na půdě Ománské obchodní a průmyslové komory a došlo k podpisu dohody o letecké dopravě.

Viceprezident Hospodářské komory ČR Bořivoj Minář vyzdvihuje především produktivitu a originalitu českých podnikatelů a kvalitní půdu, kterou jim předseda Senátu připravil jednáním s nejvyššími představiteli země. „Je zřejmé, že české podniky jsou velmi dobře připraveny a znají místní trh a umějí nabídnout inovace, o které je tady zájem. Když pak politik v místě pomyslně otevře dveře pro české podniky, nic nebrání tomu, abychom si zde připsali úspěch,“ uvedl Minář.

Podle předsedy Senátu Kubery by bylo velkým přínosem a nezbytností pro prohloubení vztahů mezi oběma zeměmi zřízení vel-

Jednání s ministrem zahraničních věcí Sultanátu Omán Yusefem bin Alawim bin Abdullahem.

yslanectví v Ománu, jelikož v současnosti záležitosti ČR v místě zajišťuje český velvyslanec působící v Saúdské Arábii. Skvělým impulsem pro nárůst obchodních a turistických kontaktů by byla také rozšířená nabídka letecké přepravy, ke které by měla přispět uzavřená dohoda. Předseda Senátu také zmínil potřebu dohody o zamezení dvojího zdanění.

Součástí delegace předsedy Senátu byla také čtveřice senátorů a zástupci ministerstva průmyslu a zahraničí. Jako tradičně se zahraniční cesty zúčastnili také zástupci Akademie věd ČR, kteří v Ománu vyjednávali o spolupráci na poli vědy, výzkumu a inovací.

Eva Davidová

tisková tajemnice Senátu

Jednání senátní delegace se členy Státní rady Sultanátu Omán.

Společná fotografie delegace senátorů s českými podnikateli.

CESTY PŘEDSEDY SENÁTU DO REGIONŮ POSILUJÍ POVĚDOMÍ O SENÁTU

Předseda Senátu Jaroslav Kubera při svém nástupu do funkce slíbil, že bude usilovat o lepší informovanost občanů o Senátu, a i proto začal s návštěvami volebních obvodů jednotlivých senátorů. Za necelé tři měsíce již navštívil Liberecko, Poděbradsko, Ostravsko a Táborsko.

Už při únorové návštěvě Liberecka se ukázalo, že návštěvy regionů jsou skutečně příležitostí, jak hlouběji a intenzivněji proniknout k lidem, k voličům v různých koutech republiky a v různých senátorských volebních obvodech. „Atmosfera byla vynikající a doslova bylo cítit, jak se občané s Jaroslavem Kuberou a on s nimi rádi setkávají a jak je beseda baví,“ komentoval setkání, které se uskutečnilo s předsedou Senátu v Chrastavě, senátor Michael Canov.

Ještě předtím ale Jaroslav Kubera navštívil Albrechtice, kde je starostou senátor Jaroslav Zeman. „Předseda Senátu ukázal své lyžařské umění na svahu a mile mě tím překvapil. Podrobně se také zajímal o výrobu hraček v nejstarší továrně na hračky v České republice, v DETOA Albrechtice,“ řekl o návštěvě senátor Zeman.

V březnu předseda Senátu zamířil za senátorkou Emilií Třískovou do Poděbrad, které měly Lázeňský den. I tady předseda navštívil Městský úřad a setkal se se starostou Jaroslavem Červinkou. Následovala prohlídka lázeňské části města či oběd se studenty poděbradských středních škol, kde předal ocenění právě u příležitosti Lázeňského dne nejlepším studentům i pedagogům.

Další z cest pak byla dubnová návštěva Ostravska na pozvání senátora Zdeňka Nytry. „Se senátory jsme probírali otázku mezinárodního letiště Mošnov nebo městské nemocnice. A na radnici jsme řešili hlavně zátěž samospráv a stále víc a víc povinností, které

Společně se senátorkou Třískovou na poděbradské kolonádě.

musejí městské úřady vykonávat za stát,“ shrnul Jaroslav Kubera návštěvu, které se zúčastnili také senátoři Peter Koliba a Leopold Sulovský.

V Mladé Vožici na Táborsku ho na konci dubna přivítal starosta a senátor Jaroslav Větrovský. Společně navštívili továrnu KOH-I-NOOR Mladá Vožice, která se zaměřuje na výrobu aerosolových ventilů a jejich příslušenství, a v nabitém programu nechyběla ani debata se studenty a oběd ve školní jídelně. Předseda Senátu pak zamířil do Písku a mimo jiné zde navštívil Zemský hřebčinec, v jehož čele stojí senátor Karel Kratochvíle.

V Ostravě jednal předseda Senátu také s primátorem Tomášem Macourou. Foto: Jiří Zerzoň.

*Denisa Čermáková
vedoucí oddělení vztahů s veřejností Kanceláře Senátu*

PŘIJÍMACÍ

Přijímací salonek předsedy Senátu. Na stěně dominuje zarámovaná mapa Českého království zvaná Müllerova.

Přijímací salonek z pohledu k oknům do zahrady. Původně vedla podél oken chodba, zatímco místnost byla situována na opačnou stranu do nádvoří.

Na celé mapě Českého království je pojmenováno celkem 12 495 měst, vsí a dalších lidských sídlišť. Prohlédněte si detail Prahy a okolí z počátku 18. století.

Přijímací salonek je součástí sekretariátu předsedy Senátu v Pražském paláci, v prvním poschodí čtyřkřídlé budovy. Přijímací salonek probíhají přijetí a pracovní setkání.

Jaká však byla jeho historie? Výstavba zmíněné budovy byla dokončena v roce 1869. Místnosti v přízemí objektu byly stáje. Přes 19. století dochovalo do dnešních dnů – je zde senátorská kancelář. Prvního patra lze zaznamenat radikální změny. V roce 1869 prostor, chodby jižního a východního křídla vedoucí do nádvoří – do předsídi. Přestavba zřejmě souvisela s přeměnou paláce právě do těchto prostor, kde vzniklo celkem 12 místností. Přijímací salonek dnes nachází. Místnost je vybavena nábytkem z Valdštejnských sbírek. Skříňový, stolový i sedací nábytek novobaročným ze druhé poloviny 19. století ve správě Kanceláře Senátu.

Nápadnou dominantou výzdoby Přijímacího salonku byla Senátem zakoupena. Jde o dílo císařského mapovatele. Povolení pro mapování Čech získal Müller v květnu 1721. Jeho dílo bylo zahájeno v roce 1721. Mapování nebylo jednoduchou prací a poté měřil jednotlivé vzdálenosti míst od Prahy na který byl připevněn zvláštní počítací stroj, který byl funkčně závislý na počtu otáček kola a jeho obvodu. Na povrchu, vzdálenosti přímé byly zjišťovány přibližně pomocí stínování, velká pozornost je věnována zajištění sídel a hospodářských činností.

Začátkem roku 1720 byla odevzdána čistokresba jednotlivých krajů a rozvržena do 25 sekcí. Stavovské mapy. Protože se v Čechách nepodařilo najít nikoho, kdo by byt augšpurský rytec Michal Kauffer, který měl rytiny dělníků, jehož rozměry jsou 2822 x 2403 mm, jedním dílů vznikne největší historická mapa Čech v měřítku 1:100 000. Výzdoba, která je dílem rytce J. Daniela Herze pod jehož vedením se vydání mapy již nedožil, zemřel v červnu 1721. Jedním z největších děl staré kartografie, které bylo vyhotoveno v poměrně značném počtu výtisků, jeden z nich se nachází v Akademiích věd České republiky.

Přijímací salonek předsedy Senátu je pro veřejnost otevřen o státních svátcích 8. května a 28. října.

Intarovaná skříň, jejíž přední část je z doby rané barok (kolem roku 1620), byla upravená do současné podoby v 19. století. V horní části je šperkovičnice vykládaná kořenicí, patrně z 2. poloviny 17. století.

Í SALONEK

edsedy Senátu. Nachází se v objektu A Valdštejn-
budovy. Již samotný název napovídá, že v tomto
s významnými hosty.

části paláce byla zahájena v roce 1625, ale přesná
y patře byly původně určeny pro šlechtické syny
dílejší stavební úpravy se dispoziční členění přízemí
restaurace a dva salony. Naproti tomu v řešení
Kolem roku 1800 došlo k úplnému přetraktování
né při zahradní stěně byly přeneseny na opačnou
a s tím, že knížecí rodina se přesunula z hlavní-
lkem 17 pokojů situovaných do zahrady. A právě
e zařazena historickým mobiliářem, který pochází
í nábytek je barokní z let 1620–1740 a je doplněn
oletí. Obrazovou výzdobu tvoří díla nacházející se

onku je Müllerova mapa Českého království, která
kartografa Johanna Christopa Müllera. Oficiální
nu 1712 na základě císařského patentu a ještě té-
ch, nejdříve provedl přípravné trigonometrické
sebe. K tomu mu sloužila buzola a cestovní kočár,
zjišťoval počet otáček kol kočáru. Naměřená délka
obvodu. Tak byly měřeny vzdálenosti po zemském
nou redukci. Reliéf je znázorněn kopečkovou me-
a říční sítí, ale největší bohatostí mapy je detailní

mapy stavovskému výboru – byla sestavena z map
ský výbor se bez odkladů postaral o vyhotovení ryti-
kdo by se tohoto úkolu zhostil, byl do Prahy pozván
y do tří let zhotovit. Díly mapy lze sestavit do ob-
notlivé sekce mají rozměr 557 x 473 mm; spojením
řtku 1: 132 000. Mapa má také kvalitní uměleckou
le předloh malíře Václava Vavřince Reinera. Müller
Müllerova mapa je považována za nejnákladnější
oveno jednotlivcem. Müllerova mapa se dochovala
e nachází v Mapovém archivu Historického ústavu

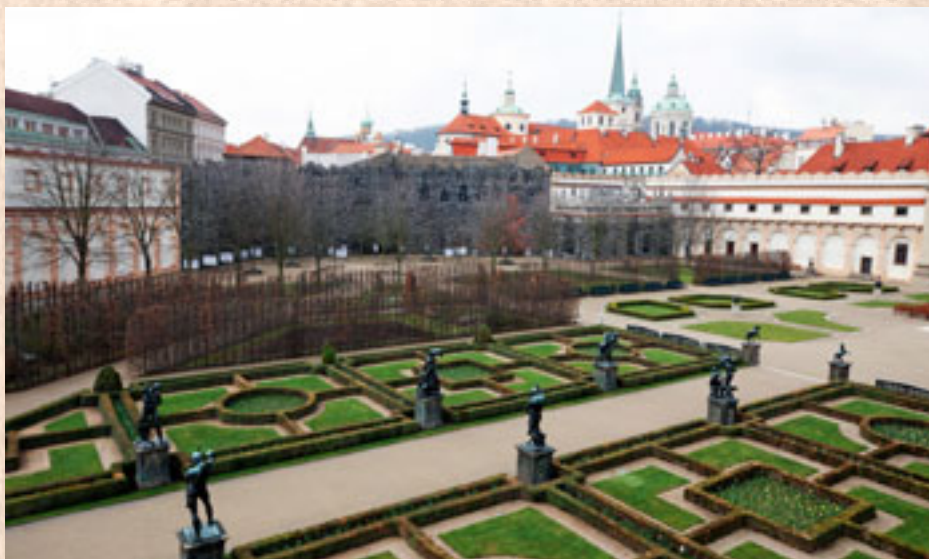
most k nahlédnutí o dnech otevřených dveří – vždy

Irena Michálková

oddělení vztahů s veřejností Kanceláře Senátu

Výzdoba v rohu Müllerovy mapy - pohled na Karlův most a Pražský hrad, který je vyobrazen v podobě před rokem 1699, kdy zde bylo pouze sousoší Kalvárie a socha sv. Jana Nepomuckého.

Pohled z okna Přijímacího salonku do jarní Valdštejnské zahrady.

Chodba vedoucí k Přijímacímu salonku předsedy Senátu.

V rámci Dne otevřených dveří Senátu se koná rozšířená komentovaná prohlídka Valdštejnského paláce, tehdy je možné Přijímací saloněk předsedy Senátu navštívit.

21/3 Prezentace předsedy Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Pavla Fischera o obranné a bezpečnostní politice ČR pro delegaci Institutu pro vyšší studia národní obrany Francie.

8/4 Předseda Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Jiří Drahoš se setkal společně s místopředsedou Senátu Jiřím Oberfalzerem s americkým geofyzikem a astronautem Feustelem (první zleva).

2/4 Předsedu Národní rady Parlamentu Rakouské republiky Wolfganga Sobotku přijala senátní delegace v čele s předsedou Jaroslavem Kuberou.

11/4 Do Senátu zavítala chorvatská prezidentka Kolinda Grabarová-Kitarovićová. Se senátory při společné večeři hovořila o rozšiřování EU, problémech západního Balkánu a také o ženách v politice.

5/3 V návaznosti na loňskou cestu pokračoval místopředseda Senátu Milan Štěch v jednání s představiteli Indonéské republiky. Hlavním tématem setkání, které se uskutečnilo v Senátu, bylo prohloubení spolupráce obou zemí v oblasti obchodu, průmyslu či zdravotnictví.

24/4 Na pozvání předsedy Senátu Jaroslava Kubery zavítal do Česka na oficiální návštěvu předseda Národní rady Slovenské republiky Alojz Kovšca. Společně hovořili především o možnostech a perspektivách rozšiřování EU, energetice a opatřeních proti suchu nebo o situaci v EU po odchodu Velké Británie.

29/4 V Senátu se uskutečnilo setkání s evropskými velvyslanci při příležitosti 15. výročí vstupu ČR do Evropské unie. „Členstvím v EU a v NATO se Česká republika definitivně ukotvila v prozápadních institucích. Tento tehdejší – a pro ČR velmi významný krok – i s 15letým odstupem hodnotí pozitivně rozhodující většina Čechů,“ uvedl mimo jiné předseda Senátu Jaroslav Kubera.

Ladislav Faktor
Volební obvod (č. 14) – České Budějovice

„V Českých Budějovicích by chtěl žít každý“, tak zní známá cimrmanovská věta a já se pod ni můžu s klidem podepsat. Počítám s tím, že mi znalci Cimrmanova díla vytknou, že původně byla tato replika použita v trochu jiném kontextu, ale co, i to patří tak trochu k jihočeské povaze, nebrat všechno úplně vážně a víc si užívat toho příjemnějšího, co život přináší.

Mám-li představit svůj volební obvod číslo 14, učiním tak velmi rád. Vedle Českých Budějovic, Třeboně a Borovan do něj patří i další tradiční jihočeské obce, vesnice a vesničky, kterými jsou Adamov, Bečice, Borek, Bošilec, Cep, Čenkov u Bechyně, Dobrá Voda u Českých Budějovic, Dobšice, Dolní Bukovsko, Domanín, Drahotěšice, Dubičné, Dunajovice, Dynín, Frahelž, Hartmanice, Hlincová Hora, Hosín, Hrachoviště, Hrdějovice, Hůry, Hvozdec, Chotýčany, Jílovice, Jivno, Klec, Ledenice, Libín, Libníč, Lišov, Lomnice nad Lužnicí, Lužnice, Majdalena, Mazelov, Mladošovice, Neplachov, Petříkov, Ponědraž, Ponědražka, Rudolfovo, Smržov, Srubec, Ševětín, Štěpánovice, Úsilné, Vítín, Vlkov, Vráto, Záblatí, Zvíkov a Žimutice.

Start závodu veteránů v Českých Budějovicích. Foto: archiv L. Faktora.

Pokud bych měl zmínit jednu věc, která se mi na Jihočesích líbí ze všeho nejvíc, je to fakt, že i když se s místními osud mnohdy nemazlí, drtivá většina lidí vám řekne, že jižní Čechy jsou tím nejlepším místem pro život. I když ono se to dá i celkem snadno pochopit. Představte si, že kamkoliv se ze svého domova vydáte, narazíte dřív nebo později na louky, lesy nebo rybník(y). Kých jak bič, řeknete si, ale takhle my to tady u nás máme.

A vedle lásky k „jihočeské hroudě“ je tu ještě jedna věc, kterou lze místní nátuře přičíst k dobru, a tou je silný pocit sounáležitosti s ostatními i s tím spojené odhodlání bavit se, pokud je to jen trochu možné. Tak například, troufám si tvrdit, že nikde v republice nenajdete větší koncentraci dobrovolných hasičů na metr čtvereční než právě na jihu Čech. A pak je tady taky celá řada rozmanitých akcí od masopustních veselíc přes hody typu „Borůvkobraní“ až po nejrůznější kulturní akce, které se odehrávají přímo v jihočeské metropoli nebo v jejím okolí.

Nicméně, jakkoliv se na Českobudějovicku žije velmi příjemně, existuje samozřejmě i zde mnoho úkolů, které je třeba řešit. Dlouhodobým problémem je například nedostatečná dopravní infrastruktura, se kterou úzce souvisí také bezpečnost na jihočeských silnicích. Mezi důležitá témata pro mne patří rovněž otázka rozpočtového určení daní, které by mělo zajistit dostatek finančních

Na tradiční akci Borůvkobraní v Borovanech. Foto: archiv L. Faktora.

prostředků i malým obcím. A nemohu opomenout ani význam dalšího rozvoje cestovního ruchu, podporu zaměstnanosti i dalších kulturních akcí na jihu Čech.

Ve své volební kampani jsem zdůrazňoval mimo jiné fakt, že se cítím jako svobodný a hrdý člověk, a jak patrně z výsledků voleb, ztotožňuje se s tímto postojem většina Jihočechů, kteří na Českobudějovicku k volbám přišli. A nejen za ně, ale i za všechny ostatní hodlám v Senátu prosazovat konstruktivní a především racionální řešení problémů, se kterými se můj volební obvod, ale i celá naše země, potýkají.

Nejkrásnější pohled na můj volební obvod je z Kleti. Foto: Petr Zikmund.

Václav Láška
Volební obvod (č. 21) – Praha 5

Betonoví developeři dál řadí na Praze 13

Praha 13 patří mezi nejrychleji se rozrůstající městské části. Jenom od roku 2012 zde bylo postaveno přes 200 nemovitostí. Nové bytové domy jsou samozřejmě potřeba, protože poptávka po bydlení je stále velká. Neměli bychom přitom však zapomínat na současné obyvatele. Právě to se bohužel děje na Praze 13 a celé jihozápadní město tak trpí pod tlakem developerů na masivní výstavbu. Navíc se dle územního plánu jedná o stabilizované území, kde by neměla být rozsáhlá stavební činnost vůbec možná. Jenomže sídliště se zahušťuje dál.

OC Paprsek

Proti výstavbě bytových domů na místě OC Paprsek místní obyvatelé bojují již dlouhou dobu. Společnost Trigema ale nebyla ochotna veřejnosti naslouchat a brát v potaz námitky. Ke konci prosince Stavební odbor MČ Prahy 13 zahájil územní řízení na bytový dům Paprsek. Už jen samotné zahájení územního řízení těsně před Vánoci je velmi znepokojivé, protože tím byl zkrácen čas na zpracování námitek na úplné minimum. **Přesto jsme stihli odborné námitky ve spolupráci s místními občany připravit a podat.**

Projekt bytového domu na místě OC Paprsek. Zdroj: Trigema.

Projekt bytového domu, jenž má dosahovat až do výšky třinácti nadzemních podlaží, značně převyšuje současné panelové domy, ale především nespĺňuje funkci využitého území, kterou by měla být stavba občanské vybavenosti. Další bytová zástavba by měla silně negativní dopad na zdraví a každodenní život obyvatel. Stavba by například způsobila úbytek slunečního svitu a zeleně a vedla by ke zvýšení koncentrace karcinogenního benzo(a)pyrenu, který mimo jiné významně zvyšuje nemocnost dětí předškolního věku a úmrtnost na kardiovaskulární onemocnění u dospělých. Příliv nových rezidentů by také ztížil už tak komplikovanou situaci s infrastrukturou.

OC Lužiny

S obdobnou situací se potýkáme také v případě projektu Polyfunkční domy Lužiny, o který se s developerem přeme od roku 2013. Projekt, jenž navrhuje obklopení OC Lužiny novými věžáky,

Na sídlišti Lužiny.

vytýkají místní obyvatelé především bezohlednost vůči okolí. Projekt by vedl ke zhoršení kvality života a problémům s infrastrukturou. To potvrdil i architekt projektu Jihozápadní Město Praha z roku 1968 Ivo Oberstein.

Na začátku října loňského roku vydal Stavební odbor ÚMČ Prahy 13 kladné rozhodnutí o umístění stavby, a to pouhé tři dny po volbách a necelé čtyři měsíce po lhůtě dané stavebním zákonem. **Ve spolupráci se Zelenými a Piráty na Praze 13 a expertkou na stavební právo jsem proti tomuto rozhodnutí okamžitě vypracoval odvolání.**

Postup a stanovisko Stavebního odboru jsou přinejmenším zarážející. Prioritou by v současné době měla být revitalizace a regenerace sídlišť, a ne nová bytová zástavba.

Celé situaci navíc přitěžuje fakt, že Ministerstvo pro místní rozvoj připravuje nový stavební zákon, který má za cíl údajně zjednodušit stavební řízení. Pravda je ale taková, že si zákon nechal napsat jeden konkrétní developer: nechvalně proslulý Central Group. Ten pro jeho přijetí dlouhodobě financuje nepravdivou mediální kampaň. Pokud nechceme, aby nelogická a nekoordinovaná výstavba v Praze dále pokračovala, musí se celý zákon přepracovat. Tohle bude jednou z mých hlavních priorit v Senátu pro tento rok.

Developeři řadí na Praze 13.

Renata Chmelová
Volební obvod (č. 22) – Praha 10

Jaká je síla senátorky a starostky

Patřím k těm, kteří mají to štěstí i tu práci vykonávat funkci senátorky a zároveň starostky. Je možné tyto dvě odpovědnosti propojit? A jak? Městská část Praha 10 je šestou největší obcí v České republice. Poslední dobou se zde veřejně probíralo nelegální bourání vily v chráněné památkové oblasti ve Vršovicích. Velmi citlivě občané vnímají opuštěné vraky. A třetí věc, o níž se tu chci zmínit, je informování občanů ze strany radnice i mezi sebou navzájem.

1. Demolovat vilu? Snadné!

Týden poté, co jsem se stala starostkou Prahy 10, se majitel vily v ulici Na Šafránci, v památkově chráněném území, rozhodl začít nelegálně bourat dům z roku 1921. Díky sousedům, kteří se ozvali radnici, jsem mohla včas zasáhnout a vyzvat k přerušení demolice. Chci, aby majitel vily vrátil do původního stavu. Úřady zahájily

Historická vila v ulici Na Šafránci.

přestupkové řízení. Samospráva zmůže málo. Ale i při tom málu je důležitá aktivita. Být na místě, tlačit na efektivní řešení, bránit ještě horším škodám. Pak se síla senátorky doplňuje se silou, kterou disponuje starostka. Naše legislativa je ale v podobných případech slabá. Zatímco na sousedním Slovensku by tímto hygienismem majitel domu spáchal trestný čin, u nás z toho bude jen přestupek. Pravdou je bohužel i to, že majitel domu teď může dokonce požádat o dodatečné povolení stavby.

2. Pohneme konečně s vraky na našich ulicích?

V půlce března jsem absolvovala schůzku s ministrem dopravy panem Ťokem. Kdybych byla „jen“ starostka, nikdy bych se na schůzku ke změně legislativy o likvidaci vraků nejspíš nedostala.

Shrnu zde své tři zásadní body. 1) Mám za to, že pokud vozidlo nemá platnou technickou, nemělo by být na komunikaci provo-

Před Ministerstvem dopravy.

zováno ani odstaveno. Podobně jako je tomu již dnes v případě vozidel bez platného povinného ručení. 2) Jak s takovým vozidlem poté naložit? Jednou z možností je umožnit vlastníku komunikace zaniklé vozidlo bez dalšího přemístit (např. na odstavnou plochu) a po dvou měsících sešrotovat (dle zákona o odpadech v § 37 odst. 2 až 3). To by byl tvrdý přístup. A ten „měkčí“? Pokud vozidlo není zaniklé, mělo by být možné zaslat výzvu osobě uvedené v registru s informací, že měsíc po jejím doporučení bude vozidlo přemístěno na odstavnou plochu. Pak by běžela lhůta šesti měsíců, kdy by si ho mohl majitel vyzvednout a naložil s ním po svém.

Oba příklady, bourání a vraky, ukazují, jak křehká je hranice mezi osobní (ne)odpovědností a potřebou citlivé a přesné regulace veřejného prostoru.

Jako starostka Prahy 10.

3. Obecní noviny v Praze 10

Mám velkou radost z toho, že se nám již brzy podaří obnovit vydávání radničního měsíčníku „Praha 10“. Bylo naprosto nepochopitelné, že předchozí politické garnitury nechávaly občany Prahy 10, zvláště seniory, bez informací. Rozumné je vydávat obecní tisk ve vlastní režii, nespěšovat je tu pochybným, tu neschopným agenturám zvenku, které sice provětrají obecní pokladnu, ale v poskytování informačního servisu pokulhávají. Ale o tom zase někdy jindy.

Jaroslav Malý
Volební obvod (č. 45) – Hradec Králové

Srdeční záležitosti senátora Jaroslava Malého

Hradecko je oblast mnoha tváří. Každou z nich miluji a každá z nich stojí za poznání. Na malém území v Polabské nížině najdete vše: od přírodních krás přes unikátní připomínky naší historie až po moderní a pulzující metropoli. Tady jsem doma. Jako hradeckému patriotovi je mi ctí vám představit „můj“ volební obvod.

V oblasti, která začíná Hradcem Králové a pokračuje na západ přes města Nechanice a Nový Bydžov až k Chlumci n. Cidlinou, žije ve 3 městech a 66 vesnicích zhruba 130 tisíc lidí, z toho 93 tisíc lidí v samotném Hradci Králové. Jejich charakteristickým rysem je smysl pro humor. Někdy trochu černý, vždycky ale velký.

Opět v družstvu vítězů poháru rektora UK v golfu.

Statisícový Hradec Králové je město plné zeleně ležící na soutoku Labe a Orlice. Je protkané parky a obklopeno hlubokými městskými lesy, rájem cyklistů, houbařů, turistů i milenců. Opakovaně ho najdete v žebříčku nejlepších míst v Česku hodně vysoko. Po staletí patřil Hradec mezi věnná města českých královen. Jednou z jeho dočasných „majitelů“ byla i dvojnásobná královna-vdova Eliška Rejčka. Právě ona založila roku 1307 katedrálu sv. Ducha, cihlovou gotickou trojlodní stavbu se dvěma mohutnými věžemi, která je dnes společně s renesanční Bílou věží dominantou historického centra. Právě v tomto chrámu byl roku 1424 dočasně pohřben vojevůdce Jan Žižka z Trocnova. Česká architektura se v duchu secese a funkcionalismu zase odráží v dílech architektů profesora Jana Kotěry a jeho žáka Josefa Gočára. Právě díky Gočárově urbanistické koncepci je Hradec Králové nazýván „Salómem republiky“. Hradec je také univerzitním městem a existence tří vysokých škol poskytuje tisícům studentů příležitost ke vzdělání v řadě oborů. Právě studenti život ve městě obohacují o mnoho kulturních projektů a aktivit a starají se o jeho neutuchající energii a elán. Například hradecká medicína dala českému zdravotnictví v osobě akademika Jana Bedrny zakladatele československé kar-

Senátor Malý a „jeho“ hokejový turnaj šestých tříd.

diochirurgie. Kromě historie a kultury je Hradec Králové také významným sportovním střediskem. Tak třeba fotbalisti: „votroci“ vyhráli ligu v roce 1960. Nebo tenis: z místní líhně je třeba nastupující hvězda světového tenisu Kateřina Siniaková. A konečně hokej. Z Hradce se extraligové body vozí těžko. Klubového lékaře jsem tamním hokejistům dělal skoro 20 let a teď každý rok pořádám turnaje žáků 6. třídy. Když vidím ten hokejový potěr lítat po ledě, nemám z budoucnosti hradeckých Lvů vůbec strach.

Pouhých 11 kilometrů západně od města je novogotický zámek Hrádek u Nechanic, kterému se říká také „malá Hluboká“ a patří mezi nejnavštěvovanější zámky východních Čech.

Na západ od Chlumu, kde proběhla roku 1866 rozhodující bitva prusko-rakouské války, jsou Nechanice. Z Nechanicka pochází moje rodina a já rád a pravidelně Nechanicko navštěvuji. Historicky byly Nechanice v majetku Rožmberků. Svědčí o tom i jejich znak s červenou pětilistou růží se zlatým pupencem uprostřed a se zelenými lupeny ve stříbrném štítě. Na západním okraji senátního obvodu je město Nový Bydžov. Původně královské město připomínané v pramenech v roce 1305 bylo založeno na pravidelné geometrické osnově a stalo se významným střediskem Pocerad.

Ještě mnoho by se o Hradecku dalo psát. Je dobré číst, ale mnohem lepší je Hradecko, Bydžovsko a Nechanicko navštívit. Jste srdečně zváni.

Vesnice roku Stěžery, gratulace paní starostce.

16/4 Pečovat o rozvoj sportu a dohlížet na veškeré peníze, které směřují ze strany státu talentovaným sportovcům a jejich klubům. To měl být úkol Národní sportovní agentury, jejíž zřízení v Senátu v rámci kulatého stolu obhajoval vládní zmocněnec pro sport Milan Hnilčíka. Vznik agentury měli senátoři na programu květnové schůze a její zřízení zamítli.

1/3 V Senátu byl završen mezinárodní festival proti totalitě, zlu a násilí Mene Tekel. Letošní téma konference: Pronásledování rodin v době nesvobody. A tradiční předávání ceny Fragments paměti obdrželi publicistka Hana Benešová, signatář Charty 77 Jiří Gruntorád, pedagožka Jitka Hudečková a badatelka Daniela Němečková.

28/3 Aktuální situace v očkování v ČR i ve světě a nový zákon o odškodňování za komplikace spojené s očkováním byly hlavními tématy veřejného slyšení, které pořádal senátní Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku. „Chceme se k problematice očkování postavit čelem, a tak jsme k veřejnému slyšení sezváli odborníky jak z řad zdůrazňujících přínosy současné očkovací praxe, tak i odborníky upozorňující na její rizika,“ řekl za organizátory senátor a člen výboru Jaroslav Malý.

5/4 Autismus je celosvětový problém, počet postižených osob narůstá, proto se i Senát symbolicky připojil k tzv. Světovému dni porozumění autismu, který připadá na 2. dubna. Jednou z akcí byla konference „Autismus 2019 - Zdravotní, sociální a školské služby“. Konferenci zaštil místopředseda Senátu Jiří Oberfalzer a spolupřádalo ji Integroční centrum Sasov na Vysočině ve spolupráci se senátorem Milošem Vystřilem.

29/4 Pod záštitou Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice se v Senátu uskutečnil Seminář „Audit vzdělávacího systému v ČR“.

14/4 „Je-li jeden jediný člověk nařčen, že je horší kvůli své národnosti nebo kvůli svému vyznání, jsme nařčeni my všichni,“ uvedl na veřejném shromáždění proti antisemitismu „Všichni jsme lidi“ předseda Senátu Jaroslav Kubera, který shromáždění tradičně zaštiluje.

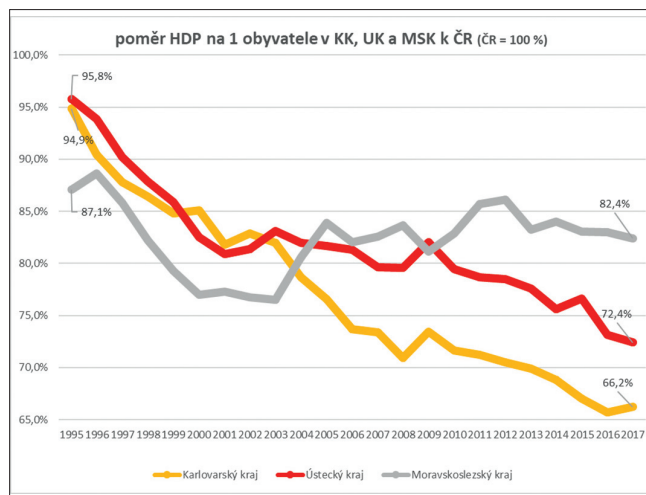

3/4 Za účasti ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové uspořádal Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí pracovní jednání k představení věcného návrhu stavebního zákona.

ZASTAVME ÚPADEK SUDET – STRUKTURÁLNĚ POSTIŽENÝCH REGIONŮ

V našem státě existují regiony a lidé, kterým stále nedokážeme nabídnout perspektivu. Statistiky dokládají, že nekončící spektrum dlouhodobých sociálních a ekonomických problémů kopíruje hranice „sudetských regionů“, dnes regiony strukturálně postižené. Mezi strukturálně postižené regiony jsou zařazeny kraj Ústecký a Karlovarský (region Severozápad) a kraj Moravskoslezský. Někdy se používá i termínu uhelné regiony, ale tento termín je zkreslený – mezi strukturálně postižené oblasti mají spadat i menší celky s podobnými problémy, aniž je zde příčinou problémů bývalá těžba uhlí, jako např. Bruntálsko, Jesenicko, Frýdlantsko, Broumovsko, Znojemsko apod.

Strukturálně postižené regiony byly původně regiony nadprůměrně bohaté, ale postupně je zničily nejprve dramatické demografické změny po druhé světové válce, kdy byly v krátkém časovém úseku 3 miliony lidí evakuovány a nahrazeny novými osadníky bez vazby k místu a bez patřičných znalostí a schopností pokračovat v průmyslové tradici. Úpadek pokračoval za socialismu, kdy se stavělo na odvětvích těžkého průmyslu a těžbě uhlí, bez dlouhodobé perspektivy a s množstvím negativních dopadů na životní prostředí a zdraví obyvatel. A zkáza byla dokončena příchodem nových pořádků, kdy neproběhla reflexe předválečné a poválečné katarze Sudet, kdy se řada podniků stala obětí divoké privatizace s následným ukončením výroby, kdy zanikla tradiční odvětví zcela, kdy bezperspektivnost regionů začala generovat vysokou nezaměstnanost a exodus především mladých lidí za prací do vnitrozemí a zahraničí a kdy začaly narůstat negativní sociálně patologické jevy. Zatímco ve vnitrozemí v bohatších regionech dochází k pravidelnému zlepšování ekonomické a sociální situace, ve strukturálně postižených regionech se situace stále horší (zejména Severozápad) nebo v lepším případě stagnuje (Moravskoslezsko), čímž dochází ke stále většímu chudnutí a propadům těchto regionů.

Senát se věnoval problematice strukturálně postižených regionů opakovaně. Tyto aktivity zatím vyvrcholily na začátku letošního roku, kdy proběhlo veřejné slyšení pod názvem „Situace ve strukturálně postižených regionech“, kterého se zúčastnilo více než sto zástupců z těchto regionů, obou komor Parlamentu, europoslanců, předseda vlády Andrej Babiš i další členové vlády.

Na veřejném slyšení byla představena alarmující ekonomická a socioekonomická data a jejich vývoj za poslední čtvrtstoletí, spojený s nárůstem sociálně patologických jevů. Vystupující poukázali na dlouhodobé pokračující rozevírání nůžek mezi těmito regiony a zbytkem republiky a shodli se minimálně na tom, že:

1. Prokázalo se, že se disparity zvyšují, že stávající pojetí kohezní a regionální politiky selhává a že hrozí velké problémy celé zemi;
2. Nikdo neměří, co se děje s kvalitou života, nejsou stanoveny základní ukazatele pro porovnávání regionálního vývoje a pro měření úspěšnosti cílených intervencí;

3. Je naprosto zásadní změnit intervenční politiku a masivně začít podporovat strukturálně postižené regiony podle specifických potřeb dílčích menších jednotek.

V rámci závěrů veřejného slyšení Senát naformuloval návrh 20 témat, která doporučí po projednání na plénu zodpovědným orgánům, zejména vládě, ve strukturálně postižených regionech obraťtem realizovat.

Neboť zejména s ohledem na negativní vývoj v severozápadních Čechách čelíme opravdu vážnému problému, který musí vláda a kraje začít ihned řešit, a to jinak než posledních 20 let. A je zcela evidentní, že postižené regiony musíme výrazně zvýhodnit, abychom tyto negativní trendy dokázali zastavit a posléze zvrátit.

Jednou z podstatných věcí bude prosadit snahu Evropské komise o dělení regionů do tří úrovní v rámci příštího plánovacího období tak, aby do nejchudších regionů putovalo jasně a bezpodmínečně největší množství financí a také aby zde projekty dostávaly větší podíl dotací než v regionech bohatých.

*Zbyněk Linhart
předseda Výboru pro územní rozvoj,
veřejnou správu a životní prostředí*

80. VÝROČÍ NĚMECKÉ OKUPACE ČESKÝCH ZEMÍ

Senát navázal na loňskou konferenci k výročí podepsání mnichovské dohody další tematickou konferencí *Rok 1939 – čekání na válku s podtitulem Československá státnost v ohrožení a naději*. Úlohy vědeckého garanta konference se ujal Historický ústav AV ČR v partnerské spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR a Múzeem Slovenského národného povstania v Banské Bystrici.

Zasedání se uskutečnilo pod záštitou a s podporou místopředsedy Senátu Jana Horníka v historických prostorách Zeleného salonku Kolovratského paláce, kde onoho osudného 15. března 1939 zasedala česko-slovenská vláda a kde akceptovala ponižující berlínskou kapitulaci a okupaci českých zemí německou armádou. Název konference nebyl vybrán náhodně: válka, v níž by bylo nacistické Německo poraženo, skutečně byla pro osvobození Československa jedinou nadějí, k níž se upínaly naděje zejména zahraničního i domácího odboje.

Po úvodních zahajovacích proslovech zástupců pořadatelských institucí v čele s J. Horníkem následovala jednání, jež byla rozdělena do tří sekcí: Rok 1939 – fakta a fikce, Československá státnost v ohrožení a Československá státnost v naději. Konference se soustředila zejména na situaci, jež nastala po 14. a 15. březnu 1939 již v bývalém československém státě rozparcelovaném sousedy, a to jak fakticky, tak státněpoliticky a morálně. Hlavní pozornost konferenčního jednání byla upřena na české země a Slovensko, které více než pět let zůstaly v pozornosti nacistů a jejich skutečných či domnělých podporovatelů. Současně ale právě v těchto zemích probíhal nejostřejší boj za obnovu a návrat Československa.

Tematicky jednání postupovalo od obecnějších otázek, souvisejících s vývojem v osudném roce 1939, až po detailnější otázky, související jak s vývojem německého perzekučního aparátu a jeho

germanizačních plánů v protektorátu Čechy a Morava, tak zejména s formováním československého domácího i zahraničního odboje, přičemž stranou nezůstala ani problematika související s vývojem v nově vzniklém Slovenském státu.

Jak na konferenci zaznělo, Hitler v polovině března 1939 dosáhl po mnichovské dohodě a po cílené agresivní kampani v prvním čtvrtletí roku 1939 svého: rozbití československého státu. Bylo možné tomu zabránit? Účastníci se shodli, že za dané mezinárodní i vnitropolitické konstelace nikoliv. Evropa a svět se musely předsvědčit, jakou cenu mají sliby nacistického diktátora. Tedy žádnou. Československý bezprecedentní příklad odhalil, že spoléhat se na cestu dalších mírových jednání není možné.

Také proto útok na další cíl Hitlerovy agrese – Polsko – znamenal vypuknutí další světové války. Nacistická okupace českých zemí neznamenal konec československé státnosti. Ta přetrvávala díky domácímu odboji v českých zemích i na Slovensku, přetrvávala však zejména v československém exilu, který se k této ideji hlásil a vyhlásil od samého počátku boj za osvobození společného státu pod heslem Svobodné Československo ve svobodné Evropě.

Březen 1939 také dokázal, že Hitlerovi nejde již o návrat Němců zpět do lůna Německé říše, jak opakovaně prohlašoval v minulosti, když odůvodňoval svoji agresi proti Rakousku a při odtržení československého pohraničí. Likvidací druhé republiky podal důkaz, že jeho cíle jsou globálnější, což se ostatně projevilo v následujících měsících. Konference, završená brilantním závěrečným slovem prof. Roberta Kvačka, připomněla a rozvinula aktuálnost těchto historických událostí i pro problémy dnešního světa.

Jan Němeček
vedoucí oddělení dějin 20. století
Historický ústav Akademie věd ČR

VO č. 12 – Strakonice
KAREL KRATOCHVÍLE

V polovině března byl Karel Kratochvíle hostem vernisáže, na které zahájil putovní výstavu k výročí 100 let Československého červeného kříže, potažmo Českého červeného kříže v Písku. Ve svém projevu ocenil přínos, který měla a dodnes má tato instituce pro naši společnost. Přičemž přehled o záslužné činnosti sester ČČK má senátor opravdu důkladný, protože na této pozici již řadu let působí jeho žena Yvona Kratochvílová. Výstavu pořádal Český červený kříž v Písku.

Senátor Karel Kratochvíle při slavnostním zahájení výstavy 100 let ČSČK/ČČK v Písku v Galerii Portýč.

VO č. 16 – Beroun
JIŘÍ OBERFALZER

Často v průběhu roku zavítám mezi naše seniory v regionu. I letos jsem přitom osobně poděkoval ženám za to, že jsou tím nejdůležitějším v životě mužů i hybatelkami dění a přitom zvládají i vytvořit zázemí a zajistit fungování rodiny. V těchto jarních měsících některé z nich – z klubů seniorů či sdružení zdravotně postižených, např. Klubu Zvonek – již tradičně opět přivítám na návštěvě v Senátu, samozřejmě i v doprovodu mužských členů.

Mezi seniory v Berouně u příležitosti svátku žen.

VO č. 18 – Příbram
JIŘÍ BURIAN

V úterý 5. 3. jsem se zúčastnil kontrolního dne na stavbě „Modernizace dopravního terminálu“ v Sedlčanech. Tato stavba byla zahájena 1. 2. 2019 po složitých peripe-

Účastníci kontrolního dne na stavbě.

tiích výběrového řízení na zhotovitele díla a je investicí Města Sedlčany. Bude dokončena do 31. 10. 2019 a je spolufinancována z operačního programu IROP. Celková výše činí 61 mil. Kč.

VO č. 19 – Praha 11
LADISLAV KOS

Dne 27. 3. proběhlo projednávání územní studie Háje, která řeší využití území kolem stanice metra Háje v MČ Praha 11. K velkému zklamání občanů studie navrhuje zástavbu na maximální úrovni udanou územním plánem, neúměrně zahušťuje okolí stanice metra Háje bytovou a kancelářskou zástavbou, přivádí další dopravu a s ní související nárůst hluku a emisí. Proto senátor Ladislav Kos v souladu s názory občanů podal návrh na zamítnutí studie jako celku.

Projednávání územní studie Háje s občany Prahy 11.

VO č. 21 – Praha 5
VÁCLAV LÁSKA

Velmi rád pořádám besedy nejen pro žáky základních škol a studenty, ať už středních či vysokých škol, ale i pro seniory. Myslím,

Senátor Václav Láška se seniory z jeho volebního obvodu Prahy 5 a 13.

že je velmi důležité, aby měla veřejnost detailnější informace o tom, jakým způsobem funguje Senát a proč je důležité ho zachovat. Od začátku roku jsem uspořádal 8 besed v sídle Senátu a podnikl jsem i několik výjezdů za studenty. Jsem rád, že lidé mají zájem a rád bych v tomto směru i nadále pokračoval.

VO č. 22 – Praha 10
RENATA CHMELOVÁ

Obyvatelé Prahy 10 byli dlouhodobě nespokojeni s kvalitou farmářských trhů na Kubánském náměstí. Slib o jejich zlepšení po komunálních volbách se podařilo novému vedení Prahy 10 rychle splnit a trhy opět nabízejí kvalitní farmářské produkty. Zároveň jsou zase skvělým místem pro setkávání se sousedy. Nově zvolená starostka Prahy 10, senátorka Renata Chmelová, si nenechala ujít nákup bylinek při slavnostním otevření trhů.

Senátorka Renata Chmelová na slavnostním otevření farmářských trhů na Kubánském náměstí.

VO č. 23 – Praha 8
LUKÁŠ WAGENKNECHT

Senátor Lukáš Wagenknecht se aktivně zapojuje do tvorby Územní studie Institutu plánování a rozvoje Prahy k budoucí podobě sídliště Dáblice. Angažují se i místní obyvatelé a společně se snaží zabránit například výstavbě budov o výšce 22,5 metru. Aby proběhla skutečná participace občanů, vzniklo několik pracovních skupin, a to i díky aktivitě senátora Wagenknechta. Cílem je, aby finální studie odrážela veřejný zájem občanů Dáblic, nikoliv developerů.

Veřejné projednávání Územní studie IPR.

VO č. 27 – Praha 1

VÁCLAV HAMPL

Senátor Václav Hampl navštívil dne 24. ledna Revolution Train NF Naše Česko, který je umístěn na nádraží Praha-Dejvice, ale vyjíždí na turné do regionů celé ČR. Cílem protidrogového preventivního projektu Revolution Train v podobě interaktivní vlakové soupravy je prostřednictvím zapojení lidských smyslů efektivně zapůsobit na návštěvníka, na jeho pohled na legální i nelegální drogy, závislosti a inspirovat jej k pozitivním životním volbám.

Senátor Václav Hampl ve vlaku Revolution Train v pražských Dejvicích.

VO č. 28 – Mělník

PETR HOLEČEK

Senátor mělnického obvodu Petr Holeček iniciuje setkávání se starosty. Z diskuze nad problémy veřejné správy obcí může vzejít nejen řešení a vzájemná inspirace, ale i konkrétní pomoc. Dubnové pracovní večere a aktivní diskuze se zúčastnili starostka a starostové měst: Kostelec nad Labem, Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Odolena Voda, Veltrusy a Všetaty. Ze schůzky vzešlo několik konkrétních podnětů, které již byly zahrnuty do pracovní agendy.

Senátor Petr Holeček (druhý zprava) v rozpravě se starosty obcí mělnického regionu. Foto: Jan Doležálek.

VO č. 29 – Litoměřice

LADISLAV CHLUPÁČ

Senátor Ladislav Chlupáč na konci dubna slavnostně zahájil turistickou sezonu v Litoměřicích, které si letos připomínají 800 let

Královské město Litoměřice zahájilo turistickou sezonu.

existence. Brány turistům tak královské město, v němž se letos u příležitosti oslav konají desítky akcí, otevřelo naplno. „Kdo přijede, bude nadšený z architektonických skvostů včetně katedrály a vyhlídkových věží, několika galerií, muzea, soutoku Labe a Ohře, ale i z kaváren nacházejících se přímo v městské památkové rezervaci,“ zve k návštěvě senátor a starosta města.

zónu na Kokořínsku. Akce doprovázená prvním letošním příjezdem „Kokořínského rychlíku“ z Prahy se uskutečnila v sobotu 30. března. Vlak bude o víkendech jezdit až do konce října. Před několika lety se přitom zdálo, že vlakové spojení do této malebné krajiny je z říše snů. Naštěstí se trať povedlo společnými silami obnovit a slouží jak turistům, tak místním.

VO č. 36 – Česká Lípa

JIŘÍ VOSECKÝ

Senátor Jiří Vosecký přijal pozvání starosty Mšena Martina Macha, aby na tamním nádraží slavnostně zahájili turistickou se-

VO č. 37 – Jičín

TOMÁŠ CZERNIN

Senátor Czernin uvítal v prostorech Senátu hosty ze svého volebního obvodu. Návštěva členů MAS Svatojiřský les byla koncipována tak, aby si hosté nejprve mohli prohlédnout prostory Valdštejnského paláce a pokračovala diskuzí, při které pan senátor hosty seznámil mj. se svou prací v senátním výboru a komisi. Posléze se debata stočila na regionální témata. Smysl návštěvy byl, jak se účastníci shodli, zejména v posílení osobních kontaktů.

Senátor Jiří Vosecký pomohl přivítat novou turistickou sezonu na Kokořínsku.

Členové MAS Svatojiřský les na návštěvě v Senátu.

Sportovní akci podpořili Špindlerovští lyžníci a senátor Jan Sobotka.

VO č. 39 – Trutnov

JAN SOBOTKA

„Březnový Světový pohár v lyžování žen 2019 ve Špindlerově Mlýně se povedl. Základní organizační struktura čítala 350 osob, security 130 lidí, stavby realizovalo 100 lidí, 120 zaměstnanců ČT pracovalo na TV přenosu, v terénu 100 policistů koordinujících dopravu. V součtu 800 osob. Návštěvnost cca 19 000 diváků. Týmy z 20 zemí a 3 kontinentů. Starali se o 361 osob včetně závodnic. Akreditováno 130 zástupců médií z 10 zemí. TV přenos odvysílán ve více než 150 zemích. Propagace nejenom Krkonoš, ale celé ČR,“ vyhodnotil senátor Jan Sobotka.

VO č. 42 – Kolín

EMILIE TŘÍSKOVÁ

V pondělí 4. 3. se na poděbradské radnici uskutečnilo již tradiční udělení čestných ocenění společensky angažovaným seniorům, sociálním pracovníkům a lékařům. Slavnostního předávání cen se zúčastnila

Senátorka Emilie Třísková předává ocenění společensky angažovaným občanům města Poděbrad.

také paní senátorka Emilie Třísková, jež se celý svůj profesní život věnuje práci v oblasti sociálních služeb. „Je mi ctí, když mohu alespoň tímto způsobem poděkovat občanům Poděbrad, kteří se aktivně podílejí na společenském životě,“ uvedla.

VO č. 43 – Pardubice

MILUŠE HORSKÁ

Senátorka Miluše Horská se každoročně podílí na Valentýnských odběrech krve v Pardubické nemocnici. Do letošního již osmého ročníku se zapojil také početný tým pardubických strážníků. Horská je společně s několika dalšími prvodárci přivítala ve své senátní kanceláři v Pardubicích. „Sluší se jim poděkovat za to, že se do této akce zapojili a že na svátek zamilovaných darovali to nejcennější, co mohli,“ sdělila Horská.

Fotografie s prvodárci i dárci z Valentýnských odběrů krve 2019 v Pardubicích.

VO č. 44 – Chrudim

JAN TECL

Sté narozeniny Základní a mateřské školy ve Štokách na Havlíčkobrodsku slavil spolu s celou obcí i senátor Jan Tecl. Hlavní část oslav probíhala od čtvrtka 4. dubna do so-

boty 6. dubna. Jejich součástí byla výstava o historii a prezentace současných aktivit. Velké množství návštěvníků oslav tak mohlo vidět přibližně 1 000 exponátů. Škola ve Štokách patří k nejvyhledávanějším a nejoceňovanějším v regionu, v současnosti ji navštěvuje 230 dětí.

Senátor J. Tecl, ředitel školy P. Jakeš, místostarostka městyse Štoky L. Vodičková a štoký starosta P. Královec obdivují trojrozměrný model Štoků – práci žáků k výročí 100 let české školy ve Štokách.

VO č. 45 – Hradec Králové

JAROSLAV MALÝ

Rád jsem přijal pozvání do Stěžer. Masopust zde slaví pošetě. Prvním pořadatelem byla škola, kdy šel maskovaný průvod dětí. V roce 2017 byla veřejná akce, které se zúčastnilo 400 obyvatel. Letos to bylo 700 lidí a průvod měl zastavení, kde maškary dostaly občerstvení. Veselí vyvrcholilo hodováním. Pohoštění zajistily pracovnice mateřské školky a zabijačkové pokrmy uvařili skauti. Akce spojuje prožitky všech generací a spolupracují všechny složky obce. Rád jsem pobyl, pojedl a pozdravil se s paní starostkou.

Stěžerský karneval.

VO č. 48 – Rychnov nad Kněžnou
MIROSLAV ANTL

Poslední únorovou sobotu jsem si nenechal ujít masopustní veselí na Choceňsku. V Chocni se scházeli masopustní účastníci už ráno, ale masky měli jen jednotlivci, zejména malé děti. Zato odpoledne v nedalekém Dobříčkově občané masopustními oslavami doslova žijí. Na letošní 13. pochod přišly desítky masek, od nejmenších až po seniory. Masopustníci procházeli obcí a za doprovodu skvělé kapely Choceňačka postupně navštěvovali pohostinné domácnosti.

S masopustními maskami v Dobříčkově na Choceňsku.

VO č. 49 – Blansko
JAROMÍRA VÍTKOVÁ

V pátek 8. 3. se v zaplněné Orlovně v Boskovicích uskutečnila zajímavá přednáška s besedou na téma Pavel Švanda a Otec Špidlík – neuzavřené vyšetřování tragické smrti

Senátorka Jaromíra Vítková zdraví rodinu a přátele Pavla Švandy.

Pavla Švandy, prasynovce kardinála Špidlíka. Besedu zorganizovala senátorka Jaromíra Vítková společně s Jednotou Orel Boskovice v rámci oslav 100. výročí narození kardinála T. Špidlíka. Besedu vedl známý badatel Vilém Fránek.

VO č. 51 – Žďár nad Sázavou
FRANTIŠEK BRADÁČ

Senátor František Bradáč a místostarosta Žďáru nad Sázavou Josef Klement si prohlédli lůžkovou část pavilonu nového dětského oddělení v nemocnici v Novém Městě na Moravě. To bylo slavnostně otevřeno 27. února. V pavilonu je 33 lůžek, z toho tři jsou vyčleněna pro intermediální péči. Jsou zde i odborné ambulance a zázemí pro děti i rodinný doprovod. Stavba stála 76 milionů korun, ve veřejné sbírce se podařilo vybrat dva a čtvrt milionu.

Senátor František Bradáč (vpravo) s místostarostou Josefem Klementem v lůžkové části pavilonu.

VO č. 52 – Jihlava
MILOŠ VYSTRČIL

Události v letech 1978 až 1992 v Československu byly 27. 3. tématem krajského kola Dějepisné soutěže studentů gymnázií na Vysočině, které se konalo tradičně na jihlavském gymnáziu.

„Při rozhovorech se studenty a vyučujícími dějepisu jsem si naplno uvědomil, že to, co jsem osobně prožíval jako třicetiletý, považuje dnešní mládež za pro ně dávnou historii. I proto jsou takovéto akce důležité a jsem rád, že se na Vysočině soutěže účastní většina gymnázií,“ řekl senátor Miloš Vystrčil, který soutěž zahájil.

Krajské kolo Dějepisné soutěže studentů gymnázií ČR a SR pro Kraj Vysočina zahájil senátor Miloš Vystrčil (zleva), vedoucí jihlavského odboru školství, kultury a tělovýchovy Tomáš Koukal a ředitel Gymnázia Jihlava Pavel Suk.

VO č. 53 – Třebíč
HANA ŽÁKOVÁ

Velmi si vážím odkazu prvního čs. prezidenta T. G. Masaryka, a proto jsem ráda převzala záštitu nad tradičními setkáními u jeho pomníčku v Třebíči v den výročí jeho narozenin 7. 3. Tato shromáždění dříve organizovali starší třebíčští občané, z nichž mnozí Masaryka ještě pamatovali. Nyní mi poslední z nich, někdejší třebíčský kronikář Vlastimil Cabejšek, předal pomyslnou štafetu. Spolu s vedením města, obyvateli Třebíče a také se skauty a sokoly jsme tak uctili Masarykovu památku a tradici obnovili u příležitosti 169. výročí jeho narození.

Pomník TGM a E. Beneše v Jubilejním háji v Třebíči.

VO č. 57 – Vyškov

IVO BÁREK

V sobotu 9. 3. se v obci Kučerov konalo slavnostní otevření Komunitního centra a nového Obecního úřadu. Chátrající budovu, která se nachází uprostřed obce, se k velké radosti místních občanů podařilo totální přestavbou přeměnit na multifunkční objekt, kdy pod jednou střechou najdou své místo místní dobrovolní hasiči, Obecní úřad i Komunitní centrum. Při otevření bylo možné zhlédnout výstavu fotografií dokumentující průběh rekonstrukce budovy.

Senátor Ivo Bárek s paní starostkou Marií Lokajovou a paní místostarostkou Dagmar Hůlkovou v nové zasedací místnosti.

VO č. 58 – Brno-město

JIŘÍ DUŠEK

Koho by napadlo, že se v brněnských Medlánkách montují konstrukce pro rakety Vega, že část modulu mise EXOMARS 2020 z Maloměřic v roce 2020 dosedne na Marsu, že na ulici Vídeňská analyzují teplotní namáhání dalekohledu o průměru objektivu 40 metrů a v Kuřimi vyvíjí elektro-čerpadla pro raketové motory? Proto vznikly Brno Space Days – Dny jihomoravské kosmonautiky pro veřejnost, vědce i podnikatele od 1. 3. do 10. 3. 2019.

Kosmonauti Vladimír Remek a Ivan Bella, doprovázení senátorem Jiřím Duškem na prohlídce superčistých prostor, kde se montují komponenty pro evropské rakety Vega.

VO č. 61 – Olomouc

LUMÍR KANTOR

Šest týdnů, pět míst a beseda s přímým účastníkem případu Kameníček a spol. V regionu jsem představil výstavu „Rozkulačeno: Půlstoletí perzekuce selského stavu“, která mapuje postavení sedláků a vývoj soukromého hospodářství od Rakouska-Uherska po současnost s důrazem na éru násilné kolektivizace. Vzhledem k tradici velkých hospodářství je pro Hanou výstava obzvláště symbolická. Osobně jsem silně motivován události bezpráví a zvláště co nejčastěji připomínat.

Putovní výstava Ústavu pro studium totalitních režimů zachycuje existenci a vývoj selského stavu na českém území. Foto: Pavel Langer.

VO č. 63 – Přerov

JITKA SEITLOVÁ

Na konci března jsem navštívila odbornou konferenci Dny malých obcí v Olomouci vě-

novanou právě starostům menších obcí, které tvoří převážnou část mého volebního obvodu. S mnoha z nich jsem měla to štěstí se zde potkat. Konference přinesla aktuální informace týkající se například možnosti podpory rozvoje vodovodů a kanalizací, což je téma, které nyní tíží mnoho malých obcí a bohužel zatím není uspokojivě vyřešeno.

Senátorka Jitka Seitlová se starostkami ze svého volebního obvodu.

VO č. 65 – Šumperk

MIROSLAV ADÁMEK

Nejen u nás na Šumpersku a Jesenícku jsme si na konci února připomínali 50. výročí sebeupálení Jana Zajíce. „Pochodeň č. 2“, jak se mu také říká, byla uctěna nejen řadou oficiálních akcí, ale i spontánních setkání, které uspořádali lidé „jen tak“. Zapojili se i mladí. Věřím, že by měl Jan Zajíc radost

Studenti šumperské průmyslovky, kde Jan Zajíc studoval, připravili výstavu ilustrací k básním Jana Zajíce.

– že je nám stálou připomínkou, že demokracie a svoboda nejsou samozřejmé.

VO č. 67 – Nový Jičín

PETR OREL

Dne 7. 3. navštívil Petr Orel také starosty obcí, z nichž dostal podněty občanů. Diskutovalo se o problémech v regionu, zejména v souvislosti se zábořem desítek hektarů kvalitní zemědělské půdy v důsledku plánovaných výstaveb průmyslových zón (či skladů), což obnáší další infrastrukturní a environmentální komplikace (nejen pro obce). P. Orel se ve věci v rámci možností dále angažuje, jedná s dalšími starosty, dotčenými úřady i ministerstvy (MŽP, MZe).

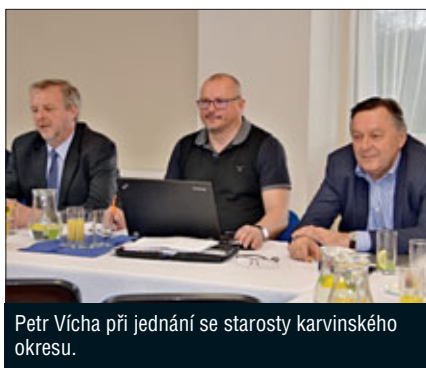
Senátor Petr Orel, starosta města Klimkovic Zdeněk Hušák (vpravo) i starostka obce Jistebník Šárka Storznerová se shodli na nepřiměřenosti zamýšlených výstaveb na úkor zemědělské půdy a dalších vlivů na životní prostředí.

VO č. 74 – Karviná

PETR VÍCHA

Na březnové jednání Svazku měst a obcí Karvinska dorazili do Rychvaldu také poslanci a senátoři karvinského okresu. Probírala se aktuální legislativa, např. zákon o odpadech, sociálním bydlení, bezdoplatkové zóny i stavební zákon. „Všichni jsme se shodli na tom, že nesouhlasíme se záměrem zřízení centrálního stavebního úřadu. Budeme bojovat také proti radikálnímu zdražení poplatků za odvoz odpadu,“ řekl senátor a starosta Bohumína Petr Vícha.

Petr Vícha při jednání se starosty karvinského okresu.

Senátorka Šárka Jelínková v porotě soutěže Dívka roku.

těže Dívka roku 2019 Vandě Šimkové ze Zlína.

VO č. 79 – Hodonín

ANNA HUBÁČKOVÁ

Dne 7. 2. se senátorka Anna Hubáčková jako první projela po novém úseku 700 m cyklostezky Výklopník Sudoměřice vedoucí podél Bařova kanálu směrem na Petrov. Stavba stála více než 11 milionů korun a kromě nového povrchu také zpevnila hráz vodní cesty. Svazek obcí Obce pro Bařův kanál bude s realizací dalšího úseku letos ještě pokračovat. Tato oblast je nejen cyklisty, ale i místními obyvateli velmi vyhledávaná a často navštěvovaná.

Slavnostní otevření cyklostezky Výklopník Sudoměřice.

POVÁLEČNÝ PARLAMENT A JEHO DALŠÍ VÝVOJ

Dvoukomorové československé Národní shromáždění sešlo ze světa rozpuštěním v březnu 1939. Dvoukomorová struktura parlamentu se v jiné koncepci vrátila až v letech 1968–1969, v mezidobí existoval v Československu parlament jednokomorový, pokud vůbec existoval.

Poznámka o jen podmíněné existenci parlamentu se váže na roky 1939–1945. Nebudeme-li si všimnout Slovenska, tak na území protektorátu Čechy a Morava žádný „celostátní“ volený reprezentativní sbor nepůsobil, v rámci okleštěné autonomie byla svého druhu představitelkou domácího obyvatelstva výkonná moc, tj. státní prezident Emil Hácha a vláda. Ovšem pouze na bázi provizoria, neboť Emil Hácha byl původně zvoleným prezidentem česko-slovenským, což už o jeho případném nástupci platit nemohlo.

O voleném sboru se nedá mluvit ani v rámci prozatímního státního zřízení v Londýně, jež se zformovalo okolo prezidenta Edvarda Beneše. Najdeme tu nicméně Státní radu, jež byla něčím na způsob prozatímního parlamentu s kontrolní funkcí. Její členové byli jmenováni prezidentem republiky na dobu jednoho roku, rada zaujímalá stanoviska na žádost prezidenta republiky nebo vlády, na oba klíčové orgány prozatímního zřízení se rovněž mohla obracet s náměty.

Parlament se opět objevuje na podzim 1945 v podobě jednokomorového Prozatímního Národního shromáždění. Podobně jako Revoluční Národní shromáždění z roku 1918 ani ono nebylo přímo voleno, nebylo však už ani čistě obesláno vedením politických stran. Vzniklo složitým systémem delegací: faktickou cestou ustanovené místní národní výbory zvolily volitele, kteří následně zvolili delegáty, jimž příslušelo na zemských sjezdech zvolit poslance, 200 v českých zemích a 100 na Slovensku. Základním úkolem prozatímního parlamentu bylo stvrdit legalitu prozatímního státního zřízení potvrzením úřadujícího prezidenta republiky ve funkci a převzetím dekretů prezidenta republiky do právního řádu jako zákonů. Dále mělo připravit volby do řádného parlamentu.

V časech revolučních, jimiž jsou i časy poválečné obnovy, je obvyklé orientovat se na jednokomorovou parlamentní strukturu. Nicméně v našem případě šlo o výraz hlubšího posunu, resp. distancování od dědictví meziválečné republiky. Distancování se týkala stranického systému (počet politických stran a charakter stranické soutěže – tzv. omezená pluralita), hospodářství (smíšená ekonomika), ale i státních institucí. Obnoven už nebyl Ústavní soud ani Senát, jelikož působení obou institucí bylo rozpačité, a to zvláště kvůli jednotlivým parametrům jejich statusu. Namísto reformy byla zvolena eliminace, jež lépe odpovídala duchu doby. V ní se zřetelně projevovala tendence ke koncentraci moci. Není tedy vlastně

nikterak překvapující, když i v roce 1946 zvolený parlament, Ústavní shromáždění, byl jednokomorový.

Zajímavější je, že myšlenka návratu k bikameralismu se jako vážně míněná, byť menšinová neobjevila ani během debat o podobě nové ústavy, která byla nakonec schválena až po únoru 1948 a je známa jako Ústava 9. května. Zajímavé je to hned ze dvojího důvodu.

Prvním bylo hledání řešení vztahu mezi Čechy a Slováky, přičemž podobný problém bývá často řešen právě zřízením druhé komory, v níž jsou národy, republiky, země, kantony apod. zastoupeny paritně. Druhá komora federativního či regionálního typu poskytuje těmto entitám vliv na celostátní politiku a současně je chrání. Namísto toho se zvažovalo třeba jednokomorové Národní shromáždění, jež by se rozestupovalo do národních rad, na nichž by bylo schvalování zemských zákonů. Výsledek debat o ústavním uspořádání byl vlastně jen potvrzením stavu nastoleného po Slovenském národním povstání, tj. stavu mocenské asymetrie, kdy na Slovensku působila Slovenská národní rada jako zemský parlament a Sbor pověřenců jako její výkonný orgán. V českých zemích nic obdobného nenajdeme až do federalizace koncem 60. let.

Druhým důvodem by mohly být zjevné snahy komunistů posilovat svou mocenskou pozici. A proti něčemu takovému, tedy proti pokusu o koncentraci a zneužití moci, rovněž sloužívala dvoukomorový parlament, jehož podstatou je omezování vládnoucí moci přinejmenším tím, že k hladkému vládnutí nestačí jedna většina v parlamentu, ale jsou potřeba většiny dvě, případně jedna nějak kvalifikovanější, aby překonala potenciální odpor druhé. Je vcelku zřejmé, že pučisty subtilní struktura institucí nezastaví. Pokud však má být zachováno zdání legálního uchopení moci, pak přesně druhé komory parlamentů, a ještě více ústavní soudy. zřetelně překážejí.

Některí účastníci dobových diskusí zvažovali zřízení orgánů, které některé funkce druhých komor plní, a to buď ve vztahu k péči o právní kvalitu zákonů, anebo co se týče reprezentace hospodářských a sociálních zájmů. Nic z toho však nemělo být skutečnou parlamentní komorou. Dá se říci, že bikameralismus byl po 2. světové válce u nás zprofanován. Změnit se to mělo o dvacet let později.

*Jan Kysela
tajemník Stálé komise Senátu pro Ústavu ČR
a parlamentní procedury*

385 LET OD ÚMRTÍ ALBRECHTA Z VALDŠTEJNA

První majitel velkolepého Valdštejnského paláce, kde dnes sídlí Senát, zemřel večer 25. února 1634. Za necelých 51 let svého života nashromáždil pohádkové jmění, získal ohromující vliv a zanechal po sobě tajemství i kontroverze, které nepřestávají inspirovat ani 385 let od jeho násilné smrti.

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna se narodil 14. září 1583 na tvrzi Heřmanice u Jaroměře v rodině chudších šlechticů. Mladý Valdštejn navštěvoval univerzitu v Altdorfu, záhy ale musel kvůli nevhodnému chování studium ukončit. S kumpány se například mstil neoblíbenému vyučujícímu tak, že vysklil okna jeho domu.

Co předpověděly hvězdy

Místo studií Valdštejn vyrazil na kavalírskou cestu Evropou, naučil se jazykům a oblíbil si italskou renesanci. Následně vstoupil do armády a v roce 1604 bojoval proti Turkům v Uhrách. Účastnil se ještě několika dalších tažení. Konvertoval ke katolicismu a oženil se s vdovou Lukrécie Nekšovou z Landeka, která v roce 1614 zemřela a zanechala mu rozsáhlé jmění.

V roce 1608 si Valdštejn nechal připravit horoskop Johannesem Keplerem, který pracoval na anonymní objednávku a nevěděl, čím osud předpovídá. Přesto Kepler vystihl povahu Valdštejna, známého pro dobrý až vypočítavý úsudek, ale také ctižádostivost a vznětlivost. Také Valdštejnovi předpovídal slavnou budoucnost, což se splnilo.

Roku 1618 propuklo v Čechách stavovské povstání a odstartovalo 30letou válku. Rebelie zastihla Valdštejna v Olomouci. K povstání českých a moravských pánů se však nepřidal a raději 30. dubna 1619 zběhl s oddílem vojáků k habsburskému císaři do Vídně. V následujícím roce 1620 císařské vojsko rozdrtilo povstalec v bitvě na Bílé hoře. Sám Valdštejn se bitvy neúčastnil, ale vybíral pro císařskou armádu příspěvky, tzv. kontribuce, v severozápadních Čechách. Po bitvě začala jeho oslňující kariéra.

Závisti navzdory

Valdštejn obratně skupoval majetek konfiskovaný emigrujícím nekatolíky; državy soustředil v okolí Jičína, z něhož učinil hlavní město svého vzkvétajícího impéria. Finančně si polepšil také účastí na měnovém konsorciu. Podruhé se oženil s Kateřinou Isabelou z Harrachu, dcerou vlivného císařského rádce Karla z Harrachu. V roce 1623 zahájil Valdštejn stavbu svého paláce v Praze, pro který zakoupil skoro 30 různých pozemků na Malé Straně. Valdštejn zval italské architekty, malíře i řemeslníky a roku 1630 dokončil tento stavební skvost. Jako své heslo zvolil latinské úsloví *Invica invidia*, závisti navzdory. Jeho pozice byla více než záviděníhodnou.

V roce 1625 císař Valdštejna pověřil sestavením armády a zároveň jej jmenoval jejím vrchním velitelem, generalissimem. Valdštejn pochopil, že válka je hospodářskou a organizační záležitostí. Dobře zásobené a disciplinované vojsko roste a vítězí. Náklady na výzbroj a výstroj z velké části pokrýval příjmy ze svých panství. Tím udělal z císaře svého dlužníka, který jej odměňoval dalšími pozemky a tituly. V témže období vyhotovil Kepler pro Valdštejna druhý horoskop, který paradoxně končil v roce 1634.

Sláva, spiknutí a smrt

2. září 1625 vytáhl Valdštejn se sto tisíci muži z Chebu do Německa. Jeho pochod se zastavil až u Baltu a donutil ke kapitulaci dánského krále. Valdštejn stanul na vrcholu. Z nižšího šlechtice se stal říšským knížetem a vévodou, získal titul admirála Baltického moře. Moc však budila závist a strach, veliká a nákladná armáda děsila nejen nepřátele, ale samotné Habsburky, jejichž spojenci vyžadovali Valdštejnovo sesazení. Císař tlaku podlehl a v roce 1630 Valdštejna zbavil funkce. Po roce ho však musel povolát zpět. Švédský král Gustav II. Adolf obsadil severní Německo a do Čech vtrhli Sasové. Valdštejn manévrováním vytlačil Sasy zpět a v bitvě u Lützenu 16. listopadu 1632 vy dobyl Pyrrhovo vítězství nad Švédy.

Když na sklonku roku 1633 Valdštejn vyjednával se Švédy a dalšími protivníky Habsburků, přesvědčili jeho odpůrci císaře, že se jej Valdštejn chystá zradit a přidat se k nepřítelům. Valdštejn tak byl na císařský rozkaz 25. února 1634 v Chebu usmrčen a císař zkonfiskoval jeho majetek. Dodnes nevíme, co Valdštejn plánoval, ani zdali si svou situaci uvědomoval. Na sklonku jeho života se u něj totiž naplno projevovala progresivní paralýza způsobená onemocněním, jímž se pravděpodobně nakazil na vojenských taženích.

Už pět let po Valdštejnově smrti vznikla první, anglicky psaná divadelní hra o jeho osudu, který následně zpracovala řada umělců, včetně Friedricha Schillera či Jaroslava Durycha. Vzpomínku na vévodu přináší pravidelně Valdštejnské slavnosti v Chebu, Frýdlantu či Jičíně, jejichž historie sahá až do roku 1908.

Tomáš Bruner

SENÁT OTEVŘENÝ VEŘEJNOSTI

Sídlo Senátu se s příchodem jara otevřelo veřejnosti s bohatým kulturním programem. Stejně jako v minulých letech jsou pro návštěvníky připraveny koncerty v rámci Kulturního léta Senátu, výstavy v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce, Hradozámecká noc v Senátu či Setkání senátorek a senátorů s občany.

Na začátku května, v Den vítězství, proběhl Den otevřených dveří Senátu. Do sídla Senátu zavítaly více než dva tisíce návštěvníků, kteří měli možnost si v doprovodu průvodců prohlédnout historické prostory Valdštejnského paláce, zpřístupněn byl také Kolovratský palác. Na další Den otevřených dveří se mohou zájemci těšit 28. října 2019.

Den otevřených dveří Senátu se tradičně těšil velikému zájmu veřejnosti.

Zahájili jsme také tradiční koncerty Kulturního léta v Senátu. Pro posluchače je připraven bohatý program regionálních souborů, které do české metropole přijíždí pod záštitou jednotlivých senátorů. Koncerty se konají ve Valdštejnské zahradě každý čtvrtek a vybraná úterý od 17.00 hod. až do 26. září.

Letošní Kulturní léto v Senátu zahájil koncert pěveckého sboru Korálek z Mostu.

Výstava Nadačního fondu Harmonie v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce byla zahájena na konci dubna. Na fotografii ředitelka fondu Milada Choluřová během vernisáže výstavy.

Návštěvníci mohou dále o víkendech a státních svátcích zavítat do Valdštejnského paláce, kde na ně v rámci prohlídkové trasy čeká v Mytologické chodbě výstava Nadačního fondu Harmonie. Ten se věnuje hudebnímu vzdělávání dětí a v letošním roce slaví 10. výročí svého působení. Výstavu, která uplynulou dekádu činnosti fondu zachycuje, může veřejnost zhlédnout až do 9. června 2019. Poté se mohou návštěvníci těšit na výjimečnou expozici „Hornický region Krušné hory na cestě mezi památky světového dědictví UNESCO“.

S koncem léta jsou pak pro veřejnost připraveny dvě akce, a to Hradozámecká noc, kdy se sídlo Senátu otevírá netradičně ve večerních hodinách a pro zájemce budou připraveny speciální komentované prohlídky Valdštejnské zahrady. A druhou akcí, která se bude konat na začátku září, je Setkání senátorek a senátorů s občany, kdy na příchozí čeká také bohatý kulturní program.

*Denisa Čermáková
vedoucí oddělení vztahů s veřejností Kanceláře Senátu*

Srdečně vás zveme...

- 2. května – 26. září 2019 – koncerty Kulturního léta v Senátu, každý čtvrtek a vybraná úterý od 17 hod.
- 28. srpna 2019 od 17 hod. – koncert Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK
- 31. srpna 2019 od 18 hod. – Hradozámecká noc
- 7. září 2019 od 14 hod. – Setkání senátorek a senátorů s občany
- 28. října 2019 – Den otevřených dveří Senátu

Více na www.senat.cz/informace/pro_veřejnost

...senátní diskuse o budoucnosti samospráv

Na konci března se v Senátu konalo veřejné slyšení o roli samospráv a záměru umožnit Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, aby dohlížel na činnost měst a obcí. Akce se zúčastnil velký počet senátorů – rozšíření pravomocí NKÚ je totiž ústavní změnou, pro kterou zatím v Senátu není potřebná podpora. Senátoři s hojnými zkušenostmi z komunální politiky požadují předně odstranění duplicitních kontrol, kdy na úřady docházejí kontroly z několika míst a způsobují tak administrativní zátěž jejich úředníkům. Ministerstvo financí ústy svého náměstka na veřejném slyšení slíbilo, že se více kontrol bude uskutečňovat elektronicky. Ministr spravedlnosti Jan Kněžínek pak připustil, že by se plánované rozšíření pravomocí vůči obcím mohlo omezit pouze na statutární města (50 největších měst v ČR), oproti původnímu vládnímu návrhu, podle kterého by NKÚ mohl kontrolovat všechny obce s rozšířenou působností.

... výherce křížovky z minulého čísla

Tajenka zní: Heslo Albrechta z Valdštejna bylo Závisti navzdory. Cenu v podobě publikace o Albrechtovi z Valdštejna a pozvání do Senátu získává Jan Procházka z Konic.

...čestná medaile pro místopředsedu Senátu

Dlouholetý předseda Senátu Milan Štěch obdržel nejvyšší ocenění Akademie věd ČR – čestnou medaili. Je prvním českým politikem, který toto ocenění od vedení AV ČR získal. Podle Akademie věd se Milan Štěch z titulu své funkce předsedy Senátu (a nyní z pozice místopředsedy) vždy zasazoval o větší sblížení zdejší vědecké a politické sféry. Byl častým návštěvníkem Akademických sněmů a umožňoval zástupcům Akademie věd prezentovat vědecké úspěchy v zahraničí, z nichž se rodily cenné mezinárodní spolupráce a studijní výměny.

Čestnou medaili předala místopředsedovi Štěchovi předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová.

...přemalba Lennonovy zdi zahájila oslavy svobody

Známa Lennonova zeď, kterou můžete v Praze najít na Velkopřevorském náměstí, má novou podobu. V březnu ji umělci přemalovali symboly svobody a lásky a zahájili tak oslavy 30 let od listopadu 1989. Akci zaštitili místopředsedové Senátu Jiří Růžička a Jan Horník.

Předseda Senátu Jaroslav Kubera si prohlédl zeď spolu s jejími tvůrci.

...volby v Praze 9

Senátorem ve volebním obvodu č. 24 – Praha 9 se po vítězství v doplňovacích volbách v první polovině dubna stal scenárista a publicista David Smoljak. Kompletní výsledky voleb naleznete na webovém serveru www.volby.cz. Volby se konaly poté, co ze zdravotních důvodů složila mandát senátorka Zuzana Baudyšová. Mandát nově zvolenému senátorovi tak trvá do roku 2020, kdy se budou konat řádné volby.

KULTURNÍ LÉTO V SENÁTU 2019

Koncerty se konají každý čtvrtek a vybraná úterý od 2. května do 26. září 2019, vždy od 17 hodin ve Valdštejnské zahradě.

PROGRAM

2. května

Pěvecký sbor KORÁLEK z Mostu
pod záštitou senátorky Aleny Dernerové

7. května (úterý)

Mezinárodní koncert dětí a mládeže „Život je krásný“
pod záštitou senátora Jaroslava Doubravy

9. května

**Smišený pěvecký sbor Josef Bohuslav Foerster
Přelouč**
pod záštitou místopředsedkyně Senátu Miluše Horské

16. května

BaczBand
pod záštitou senátorky Jaromíry Vítkové

23. května

Soubor zobcových fléten Aulodie, ZUŠ Jižní Město
pod záštitou senátora Ladislava Kose

30. května

**Školní sbor Altitudo,
Dueta Gymnázia a SOŠPg Jeronýmova**
pod záštitou senátora Michaela Canova

4. června (úterý)

Dívčí sbor Puellae cantantes
pod záštitou senátora Ladislava Chlupáče

6. června

**Harmonia Praga – komorní orchestr a housle sólo –
Miroslav Vilímeček, Vladislav Vilímeček, Libor Vilímeček**
pod záštitou senátora Vladislava Vilímce

13. června

Filharmonie Hradec Králové
pod záštitou senátora Jaroslava Malého

20. června

Hudební skupina Berenika
pod záštitou senátorky Renaty Chmelové

25. června (úterý)

Komorní orchestr Akademie Praha
pod záštitou místopředsedy Senátu Jiřího Oberfalzera

27. června

Městská hudba Františka Kmocha Kolín
pod záštitou senátorky Emilie Třískové

4. července

**Komorní a souborové hry Základní umělecké školy
Odry**
pod záštitou senátorky Jitky Seitlové

11. července

**Letní gospelové zpívání DUŠE ZPÍVEJ ze Zlína, pod
vedením lektorů Rolanda Chama a Kevona Stevy Claire**
pod záštitou senátora Tomáše Goláně

18. července

Veselá muzika Ratiškovice
pod záštitou senátorky Aleny Hubáčkové

25. července

Anna Lukášová & Litera
pod záštitou senátora Miroslava Adámka

1. srpna

Prague Rhythm Kings
pod záštitou senátora Václava Hampla

8. srpna

Kapela Golf Louny
pod záštitou senátorky Zdeňky Hamousové

15. srpna

**„OD ITÁLIE PO NORMANDII“ – koncert v rámci
hudebního festivalu OLYMPUS MUSICUS 2019**
pod záštitou předsedy Senátu Jaroslava Kubery

22. srpna

Dechová hudba Věrovanka
pod záštitou senátora Lumíra Kantora

29. srpna

**Ženský pěvecký soubor Rozmarýna z Újezda
u Brna, Začanští mužáci a Chasa ze Žatčan**
pod záštitou senátora Ivo Bárka

5. září

Jazzový kvintet Kdo Má Čas Band
pod záštitou senátora Miroslava Nenutila

12. září

**Bigbandata – swingový orchestr ZUŠ Týniště nad
Orlicí**
pod záštitou senátora Miroslava Antla

17. září (úterý)

**Vivat musica! Koncert z děl J. S. Bacha,
G. P. Telemanna a dalších autorů.**
pod záštitou senátora Tomáše Czernina

19. září

Koncert Bennewitzova kvarteta
pod záštitou senátora Lukáše Wagenknechta

26. září

Orchester ZUŠ Polná
pod záštitou senátora Miloše Vystrčila

Vstup volný. Informace o dalších akcích na www.senat.cz. Změny programu vyhrazeny.